

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ—ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ—ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΗΘΙΚΟ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΕΠΟΨΙΣ.

Ἡ ἰδέα τοῦ Θουκιδίδου, ὅτι ἡ ἐναρετωτέρα γυνή εἶναι ἡ περὶ ἧς ὀμιλοῦσιν ὀλιγώτερον, δὲν ἀνήκει εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς. Ὅσοι προχωρεῖ ὁ τῶν κοινωνιῶν βίος, τόσοι ἡ γυνή, ἐξερχομένη τῆς ἀρχαίας οἰκογενειακῆς στέγης, ἀποβλέπει εἰς γενικώτερον ὄριζοντα. Ἀνεξαρτήτως τοῦ πνευματικοῦ συναγωνισμοῦ αὐτῆς πρὸς τὸ ἀνδρικὸν φύλον, ὅστις ὁσημέραι εὐρύνεται, ὁ περὶ τῆς ζωῆς ἀγὼν καλεῖ πλειότερον τὴν γυναῖκα εἰς τὴν ὕλικὴν τῆς βιομηχανίας ἐργασίαν. Ἄλλ' ἐντὸς αὐτῆς ἀπειλεῖται ὑπὸ τοσούτων κινδύνων, ὅσους μαρτυροῦσιν αἱ μεγάλαι τῶν πυκνῶν πληθυσμῶν καταστροφῆς εἰς ἠθικὴν, ὑγείαν καὶ οἰκογένειαν.

Δὲν βραδύνει ἐντευθεν νὰ αἰσθανθῇ τὰ ἀποτελέσματα ἡ μεγάλη ἀρχὴ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, διότι ὅσον συντρίβονται τὰ φυτώρια αὐτοῦ (οἰκογενειακὴ γυνή), τόσοι καὶ ἡ ἀνθρωποπααραγωγὴ ἐλαττοῦται. Τοιοῦτοτρόπως μετὰ τοὺς Καρχηδονιακοὺς πολέμους ἐπολλαπλασιάσθησαν αἱ ἐρωμέναι καὶ αἱ παλλακίδες, ἠϋξήθη ἡ ἀγαμία καὶ ἤρχισε νὰ πίπτῃ ὁ Ρωμαϊκὸς πληθυσμὸς. Ἀνάλογα φαινόμενα ἀπαντῶνται καὶ ἐν τῷ νῦν Γαλλικῷ πληθυσμῷ, προσξάρχοντος τοῦ Παρισίου παραδείγματος, ἐκ τοῦ ὁποῖου οἱ ἐν Ἄλσατιᾷ ἐργάται ἐσχημάτισαν τὸ γερμανικὸν ρῆμα *parisiereu*.

Ἐν γένει ἡ πρώτη ὥθις δίδεται ἐκ τῆς ἀτμοσφαιρας

τῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων, ἐν τοῖς ὁποίοις πολλάκις ἢ συμβίωσις τῶν γενῶν ἀποτελεῖ ὀλισθηρότατον κανόνα. Αἱ ὥραι τῆς ἐξόδου τῶν γυναικῶν ἐκ τῶν ἐργοστασίων εἶναι ἐπικυνδυνωδέσταται. Ἄρκει δὲ πρὸς αὐτάς νὰ συνδυάσῃ τις τὴν πτωχείαν, τὴν παιδικὴν ἀπειρίαν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν ἐγκατάλειψιν, ἵνα ἐκτιμῆσῃ τὰ πικρὰ ἀποτελέσματα. Κατὰ τὸν *K. Willermé* ἀπὸ τοῦ 12 ἔτους τῆς ἡλικίας αἱ ἀτυχεῖς τοῦ ἐργοστασίου κόραι προσφέρουσιν ἐν *Reims* τὸ σῶμα των εἰς τὴν ἀσέλγειαν. Ἀπανταχοῦ τὸ ἄρμα τῆς βιομηχανίας συντρίβει ὑπὸ τοὺς μηχανικοὺς τροχούς του τὴν γυναικείαν ὑπαρξίν.

ὑποθέτω ὅτι τὸ ρεῦμα τῆς καταστροφῆς εἶναι βιαιότερον, καθ' ὅσον ἡ πολιτεία δὲν φροντίζει περὶ τῶν ἀναγκαιῶν φραγμῶν. Οὕτως ἡ διευκόλυνσις καὶ ἡ διάδοσις τῶν μεθόδων τῆς κατ' οἶκον γυναικείας ἐργασίας, ἣτις εἶναι τὸ ἀντίρροπον ὄλων τῶν ἀτοπημάτων τῆς ἐν τοῖς ἐργοστασίοις, ἀνήκει εἰς τὴν οἰκονομικὴν μᾶλλον ἔποψιν τῆς πολιτικῆς καθόλου μηχανῆς. Ἄλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα θέματα, περὶ τὰ ὁποῖα ἡ μηχανὴ αὕτη δύναται ἀποτελεσματικῶς νὰ λειτουργήσῃ. Ἐννοῶ ἅπασαν τὴν ἀστυνομικὴν τῆς κοινωνίας ἁρμονίαν, περὶ τὴν ἀποτροπὴν καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν ἠθικῶν σκανδάλων καὶ περὶ τὴν διαφώτισιν τῶν σκανδαλιζομένων.

Διότι ἐν γένει τὰ παραδείγματα τῆς αἰσχροτήτος εἶναι ὅπως τὰ μιάσματα τῶν ἐπιδημιῶν. Ὅσον κινδύνου ὑπὸ τῶν ἀνέμων τῶν πόλεων, τόσον διαδίδονται μεταξὺ τῶν κατοικούντων ἐν αὐταῖς. Ἡ διάδοσις δὲν εἶναι προσὸν μόνον τῶν σωματικῶν ἐπιδημιῶν· χαρακτηρίζει ἰδιαιτέρως καὶ τὰς ἠθικὰς ἐπιδημίας. Μεταφυτεύσατε ἐκ τῆς ἐν τῇ Δύσει ἐκδεδηγημένης ζωῆς διακοσίας γυναῖκας ἐν Ἀθήναις, καὶ ἔπειτα συζητήσατε περὶ οἰκογενειακῆς ἀποκαταστάσεως, περὶ ἀγνότητος, πρὸς τὴν ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ νεότητι ἡλικίαν τῶν παθῶν.

Πρὸς τοιαύτας μεταφυτεύσεις ἐκάστη χώρα ἔχει τὸ

δικαίωμα τῆς ἀντιστάσεως. Τὰ δὲ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα διδάσκει ἡ διοικητικὴ φρόνησις, εἶναι ἀνάλογα πρὸς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἡ αὐτὴ πείρα λαμβάνει κατὰ τῆς ἐν τῷ τόπῳ εἰσαγωγῆς νοσηρῶν φυτῶν καὶ νοσηρῶν ζώων μiasματικῆς ἰδιοφυίας. Μεταξὺ τῶν διαφόρων τρόπων, τοὺς ὁποίους δύναται ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν ἡ πολιτεία εἰς ὑπεράσπισιν ἑαυτῆς, ὁ νομικὸς δὲν εἶναι ὁ ἥκιστα πρακτικὸς. Εἰς αὐτὸν ἀνήκει, ἀπὸ νεωτέρων τιῶν συμπτωμάτων τῆς καταναλωτικῆς ἐν Ἀθήναις βιομηχανίας, τὸ ἐπόμενον εἰσαγγελικὸν μέτρον.

Ἄριθ. 1071.

*Πρὸς τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐργειῶν
παρὰ Πλημμελειοδικαίαις Κ. Κ. Εἰσαγγελεῖς.*

Διενθύνων ὑμῖν τὴν κατωτέρω πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις ὑμέτερον συνάδελφον παραγγελίαν, παρατηρῶ ὅτι, ἐὰν κατ' αὐτὴν πρόκειται περὶ θέματος ἀναγομένου ἰδίως εἰς τοὺς πυκνοὺς πληθυσμούς, καθ' ὅλου ὁμῶς εἰπεῖν, ὁ σκοπὸς εἶναι ἐνδεικτικὸς πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ κατὰ τῆς δημοσίας ἠθικῆς ἐγκλήματα. Ἐπομένως, καθόσον ἀνήκει ἐκάστῳ ὑμῶν, παρακαλῶ ἵνα ἐπιστήσητε τὴν ἡμετέραν προσοχὴν εἰς τὴν ἀπαιτουμένην ἐνέργειαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαΐου 1877.

Ὁ παρ' Ἐπίταις Εἰσαγγελεὺς
Α. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

Ἄριθ. 1029.

*Πρὸς τὸν παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις Πλημμελειοδικαίαις
Κ. Εἰσαγγελεῖα.*

Κατὰ τὸν τελευταῖον χειμῶνα συνέβη ἐν τῇ Ἀθηναϊκῇ βιομηχανίᾳ τροπὴ τις περὶ τὴν γυναικείαν ἐργασίαν ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσα τὴν εἰσαγγελικὴν προσοχὴν ἀπὸ διαφόρων ποινικῶν συμπτωμάτων,

Περὶ τὰ 15 ζυθοπωλεῖα ἐσχηματίσθησαν ἐν Ἀθήναις ὑπὸ ὀργανισμὸν νυκτερινῆς ὑπηρεσίας νέων καὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ξένων ἢ ἀμφιβόλου ἠθικῆς γυναικῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διὰ μέσου αὐτῶν προσελκύσεως θαμῶνων. Ὡς λεπτομέρεια δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, ὅτι ἐπὶ ἐνὸς τῶν ζυθοπωλείων τούτων ἀνεγινώσκετο πρὸ ὀλίγων ἐβδομάδων ἡ ἐπιγραφὴ «Δωμάτια διὰ παραγγελίαν.»

Ἡ βιομηχανικὴ αὐτὴ τάσις ἀνεφάνη καὶ περαιτέρω ἔτι μέχρι τῶν ξενοδοχείων, διότι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἡ διεύθυνσις ἐνὸς τοιούτου ἐδημοσίευσεν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν, ὅτι εὐπηρετεῖται ὑπὸ Κυριῶν, περιμένει δ' ἔτι δύο Οὐγγρίδας.» Δύναται νὰ προστεθῇ καὶ ἡ φήμη ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν Ἀθήναις ξενοδοχεῖα, ἐν οἷς κανονικῶς δίδεται τόπος διαμονῆς εἰς γυναίκας διαγωγῆς ἐντελῶς ἐπιτηδίου.

Βεβαίως ταιαυταὶ περιπτώσεις εἶναι ἱκαναὶ ὅπως ἐγείρῳσιν ἐν τῇ ψυχῇ σοβαρὰν ὑπόνοιαν περὶ δεινῆς καὶ ἀπὸ συστήματος, τρόπου τινὰ, προσβολῆς τῆς δημοσίας ἠθικῆς. Ἐὰν, καθόλου εἰπεῖν, ἡ ἐλευθέρᾳ ἐργασία τῆς γυναικὸς εἶναι τῷ ὄντι ἱερώτατον τοῦ ἀνθρώπου δικαίωμα, δὲν ἔπεται ἐντεθεν ὅτι ἡ κατάχρησις του εἰς οὐδένα ὑπόκειται χαλινόν. Ἀπ' ἐναντίας ὁ νομοθέτης ἐπρονόησε (ἄρθ. 660 τοῦ Ποινικοῦ νόμου), ὅτι «ὅσοι παρέχουσι πρὸς ἀσελγειαν τὸπον διατριβῆς, τῆν ὑποθάλλουσιν, ἢ συντελοῦσιν εἰς ταύτην διὰ προαγωγῆς ἢ διαπραγματεύσεως, τιμωροῦνται μὲ κράτησιν τοῦλάχιστον τριῶν ἡμερῶν ἢ μὲ πρόστιμον τοῦλάχιστον δέκα πέντε δραχμῶν, καὶ ἐὰν μετέρχωνται τοῦτο ὡς ἐπιτήδευμα, κατὰ δευτέραν ὑποτροπὴν ὑποβάλλονται εἰς ἰδιαιτέραν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν.—Εἰς ξενοδόχους, οἵτινες καταχρῶνται, ἢ ἐν γένει συγχωροῦσιν εἰς ἄλλον νὰ καταχρᾶται τοῦ ἐπιτηδεύματός των εἰς προαγωγίαν, λογίζεται αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα των ὡς ἰδιαιτέρα ἐπιβαρυντικὴ αἰτία.» Τὸ οὐσιώδες λοιπὸν εἶναι ἡ ἐξακρίθωσις κατὰ πόσον αἱ

προμνησθεῖσαι περιπτώσεις καὶ αἱ πρὸς ταύτας σχετικαὶ περικαλύπτουσι ποινικὸν χαρακτῆρα.

Τοιουτοτρόπως εἰς πρακτικὴν κύρωσιν τῆς νομοθετικῆς προνοίας παρακαλῶ ὑμᾶς, Κ. Εἰσαγγελεῦ, ὅπως διατάξητε τὸν ἐν Ἀθήναις Δημόσιον Κατήγορον, ἵνα κατὰ τὸ ἄρθρον 136 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας προβῇ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς συλλογὴν τῶν προσηκουσῶν ἀποδείξεων, σχετικῶς πρὸς τοὺς μεταξὺ τῶν ἐνταῦθα ζυθοπωλῶν καὶ ξενοδόχων παραβάντας τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, καταδιώξῃ αὐτοὺς, ἀναλόγως τῶν πορισμάτων τῆς προανακρίσεως ταύτης, ἐνώπιον τοῦ Πτασματοδικείου διὰ πάσης δραστηριότητος, καὶ ὑποβάλλῃ ὑμῖν τὰς ἐπὶ τοῦ ὅλου ἐνεργείας του, τὰς ὁποίας θέλετε μοι γνωστοποιήσει μετὰ τῶν περαιτέρω κρίσεων ὑμῶν ὡς πρὸς τὴν αὐστηρὰν καὶ συνεχῆ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας λειτουργίαν κατὰ τὸ προκείμενον θέμα.

Περὶ τὸν νὰ σημειώσω ἰδιαιτέρως τὴν σημαντικότητα αὐτοῦ. Ὅπως τὰ πονηρὰ φυτὰ πρέπει νὰ ἐκριζῶνται ἐκ τοῦ ἀγροῦ, πρὶν ἢ διαδόσῃσι τὰ σπέρματα αὐτῶν, τοιουτοτρόπος καὶ τὰ ἐγκληματικά ἦθη πρέπει διὰ τῆς ἰσχύος τῶν νόμων νὰ ἐκβάλλωνται, πρὶν ἢ βαθέως ριζοβολήσωσιν. Τὰ αὐστηρὰ ἦθη τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι προωρισμένα, οὐχὶ ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς ἔρμαιον εἰς τὴν ἐκλελυμένην τοῦ ψευδοῦς πολιτισμοῦ μερίδα, ἀλλ' ὅπως ἀναβιβάσωσιν τὴν ὑγιᾶ τοῦ ἀληθοῦς ἐκεῖ ἐνθα τὸ ἔθνικόν μέλλον ἀπαιτεῖ καὶ ἡ λελογισμένη πολιτεία ἐπιτάσσει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Μαρτίου 1877.

Ὁ παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελεὺς
Α. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ
ΤΕΡΓΕΣΤΗΣ.

Τὸ Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον τῆς Τεργέστης ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως τοῦ λιμένος αὐτῆς ἀξίαν πολλοῦ διαφέροντος. Ἐν γένει κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν 1872—76 τὸ ὅλον ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Τεργέστης ἀναβαίνει εἰς 254 ἑκατομύρια φλωρινίων κατὰ τὸ εὐτυχέστερον ἔτος, καὶ καταβαίνει εἰς 230 ἑκατομ. φλωρ. κατὰ τὸ ἥττον εὐτυχές. Ἐκ τῆς ἐπόψεως τῆς εἰσαγωγῆς ἰδιαιτέρως, τὸ πρῶτον ἔτος χαρακτηρίζεται ὑπὸ 156 $\frac{9}{10}$ ἑκατομ. φλωρ. καὶ τὸ δεύτερον ὑπὸ 128 $\frac{4}{10}$. Ἐκ τῆς ἐπόψεως τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τὸ πρῶτον ἔτος λογίζονται 102 $\frac{4}{10}$ ἑκατομ. φλωρ. καὶ εἰς τὸ δεύτερον 98.

Τὸ τρίτον σχεδὸν τῶν ποσῶν τούτων ἀνήκει εἰς τὸν κλάδον τοῦ ἀνατολικοῦ ἐμπορίου. Ὑπὸ τὸν τίτλον δὲ τοῦτον ἐννοῶ τὰ Ῥωσικὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου, τὴν Ρουμουνίαν, τὴν Τουρκίαν, τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἴδου πῶς εἰς ἑκατομμύρια φλωρινίων διανέμονται οἱ ἀριθμοὶ πρὸς ἑκάστην τῶν χωρῶν τούτων ἐν τῇ προκειμένῃ πενταετίᾳ.

Α'. ΕΞΑΓΩΓΗ.

Χῶραι	1872	1873	1874	1875	1876	ὅλον
Ῥωσικὰ παράλια Εὐξ. Πόντου	5,0	7,6	7,4	4,0	7,1	31,1
Ρουμουνία	5,9	4,0	3,1	5,6	2,5	21,1
Τουρκία	24,9	19,4	16,1	18,9	19,2	98,5
Αἴγυπτος	14,5	9,6	10,0	11,5	13,4	59,0
Ἑλλάς	7,8	7,1	6,4	7,8	4,9	34,0
Ὅλον	58,1	47,7	43,0	44,8	47,1	243,7

Β'. ΕΞΑΓΩΓΗ.

Χῶραι	1872	1873	1874	1875	1876	ὅλον
Ῥωσικὰ παράλια Εὐξείνου Πόντου	4,9	4,0	0,6	0,6	0,7	4,8
Ρουμουνία	0,3	0,5	1,0	0,9	0,5	3,2
Τουρκία	20,5	20,5	17,1	18,8	17,4	94,9
Αἴγυπτος	5,6	6,3	5,7	6,3	5,5	29,4
Ἑλλάς	6,4	4,9	6,4	5,2	6,0	28,3
Ὅλον	34,4	33,2	30,5	34,8	30,1	160,6

Ἡ ἐκ τῶν ἀνωτέρω πινάκων δεικνυομένη ἐμπορικὴ κατὰ τὴν Τεργέστην σημασία τῆς Ἑλλάδος εἶναι τετάρτη ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τρίτη ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς. Τὰ πρωτεῖα ἀμφοτέρωθεν ἀνήκουσιν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν. Ἐν γένει ἡ Ἑλλάς κατὰ τὴν πενταετίαν 1872—76 εἰσήγαγεν εἰς Τεργέστην διπλάσια τῆς Ρουμουνίας καὶ παρέλαβεν ἐκ Τεργέστης τετραπλάσια σχεδὸν τῶν ὅσα ἐδέχθησαν ὁμοῦ τὰ Ῥωσικὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ ἡ Ρουμουνία.

Βεβαίως ἐντεῦθεν δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ ἡ ἑτέρα δι-εὐθύνσις τοῦ μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ἀνατολῆς ἐμπορικοῦ ρεύματος, ἥτοι ἡ διὰ τοῦ Δουνάβεως καὶ τῆς πέραν αὐτοῦ σιδηροδρομίας. Ὅπως δὴ ποτε ἐνδεικτικὴ εἶναι ἡ προμνησθεῖσα πρὸς ἡμᾶς θαλασσία μερὶς αὐτοῦ. Ἴδου πῶς ἀναλύεται αὕτη ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν τῆς ἐμπορικῆς καταστατικῆς πηγῶν κατὰ τὸ γενικὸν ἐμπόριον 1874: Εἰσαγωγὴ ἐκ τῆς Αὐστρίας εἰς τὴν Ἑλλάδα 15 $\frac{6}{10}$ ἑκατομ. δραχμῶν. — Ἐξαγωγὴ ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Αὐστρίαν 7 $\frac{2}{10}$ ἑκατομ. δρ. καὶ τὴν Γερμανίαν 1 $\frac{1}{10}$. — ὅλον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ὁμοῦ 24 $\frac{1}{2}$ ἑκατομ. δρ. Συγκρινομένη ἡ πρὸς τὴν Γερμανίαν ἐν γένει διὰ τῆς Τεργέστης ἐμπορικὴ αὕτη κίνησις τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὰς κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν ἐθνῶν κατέχει τὴν τρίτην θέσιν. Προηγούνται μὲν ἡ Ἀγγλία (85 ἑκατομ. δρ.) καὶ ἡ Τουρκία (29 $\frac{1}{2}$ ἑκατομ.), ἔπειτα

δὲ ἡ Γαλλία (21 $\frac{3}{10}$ ἑκατομ.) ἢ Ῥωσσία (16 ἑκατομ.) καὶ ἡ Ἰταλία (8 $\frac{2}{10}$ ἑκατομ.) Ἡ Ἑλληνο-Γερμανικὴ αὐτὴ ἔμποψις τοῦ ἔμπορίου βεβαίως δὲν πρέπει νὰ μείνη ἀπαρατήρητος.

ΟΡΦΑΝΙΚΟΝ ΑΣΥΛΟΝ.

Κατὰ τὸ 1874 ὠργανίσθη ἐν *Michigan*, πολιτεία τῆς Ἀμερικῆς, ἴδρυμα τοῦ ὁποίου ἡ φιλανθρωπικὴ καὶ διοικητικὴ ἔννοια εἶναι ἀξία ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Δυνατὸν εἶπεν, ὅτι πρόκειται περὶ πρωτοτύπου ἔργου ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα πολλὰκις ὁ Νέος Κόσμος προσήνεγκεν εἰς τὸν Παλαιόν.

Ἐκ τῶν ὀρφανῶν καὶ ἐγκαταλειμμένων παιδῶν συλλέγονται ἐκάστοτε τὰ μὴ ὑποπεσόντα εἰς ποινικὴν τινα παράβασιν, κατατασσόμενα δὲ ἀνὰ τριάκοντα εἰς ἰδιαιτέρας κλάσεις τίθενται ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὴν διεύθυνσιν γυναικός, τὴν ὁποίαν διακρίνει ἡ εὐφυΐα καὶ ἡ αὐταπάρνησις. Ττοιουτοτρόπως τὰ ἀτυχῆ πλάσματα εὐρίσκουσι τὸ πρῶτον καταφύγιον τῶν μητρικῶν φροντίδων, ἵνα ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῶν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν κανονικὴν ζωὴν, καὶ μὴ ἀπολεσθῶσι ἐκ τοῦ ἠθικοῦ καὶ τοῦ ὕλικου κόσμου.

Ἀμέσως δὲ ἄρχεται ἡ βιομηχανικὴ ἐκπαίδευσις τῶν παιδῶν τούτων, καὶ, καθόσον αὐτὴ συμπληροῦται, τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἡ πρὸς τοποθέτησιν τῶν ὠργανισμένων πατρωνεία, ἣτις εἶναι δύο εἰδῶν, διότι ἡ εἶναι ἐγκαταστημένη ἐν ταῖς πόλεσιν, ἡ εἶναι μεταβατικὴ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἀναλόγως τοῦ ἐπαγγέλματος εἰς ὃ ἀνήκουσι τὰ μέλη τῆς πατρωνείας. Πανταχόθεν ἐπιζητοῦνται τὰ ἐν τῷ προκειμένῳ ἀσύλῳ καταρτιζόμενα ὀρφανά. Ὑπάρχουσι δὲ παραδείγματα καὶ πολλῶν κατ' αὐτὰ υἱοθεσιῶν ἐν στεῖραις οἰκογενείαις.

Ἡ συντήρησις τοῦ ὀρφανικοῦ ἀσύλου στηρίζεται ἐπὶ

τῆς μεγαλειτέρας οἰκονομίας. Εἶναι εὐθυνοτέρα παντὸς ἄλλου καταστήματος συγγενοῦς. Τὰ δὲ ἀναγκαῖα κεφάλαια συγκροτεῖ ἡ κοινωνικὴ φιλανθρωπία. Ἐν γένει ἡ διοικήσις τοῦ καθιδρύματος ἀνήκει εἰς ἓνα διευθυντὴν συνεργαζόμενον μετὰ ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν διορίζει ἡ Κυβέρνησις. Οἱ καρποὶ τοῦ καθιδρύματος μαρτυροῦσι περὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ. Κατὰ τὴν διετίαν 1874—75 εἰσήλθον ἐν αὐτῷ 290 ὀρφανά, ἐκ τῶν ὁποίων διὰ τῆς μεσολαβήσεώς του ἐτοποθετήθησαν 88 ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

Ἦδη ἴσως ἐρωτήσῃ ἀγεωγράφητός τις, ὅποια εἶναι ἡ πολιτεία αὐτὴ, ἐν ἣ ὠργανίσθη τοιοῦτον ἀσύλον, ὅποιον δὲν ἀπαντᾶται ἐν ταῖς περιφημοτάταις τῶν αὐτοκρατοριῶν; Τὸ *Michigan* ἀνήκει εἰς τὰς δυτικὰς πολιτείας τῆς μεγάλης Δημοκρατίας τῆς Ἀμερικῆς, εἶναι ἐκτάσεως 56243 \square μιλίων καὶ κατοικούμενον ἐν ἔτει 1850 ὑπὸ 397,514 ἀνθρώπων, προεβιάσθη κατὰ τὸ 1860 εἰς 749,143 καὶ κατὰ τῷ 1870 εἰς 1,184,296. Οὕτως ἐν διαστήματι εἰκοσαετίας ἐτριπλασιάσθη ὁ πληθυσμὸς αὐτοῦ. Ἐκαστος θέλει νὰ μάθῃ τὸ μυστήριον. Ἄς ἀνοιξώμεν μίαν θυρίδα αὐτοῦ. Τὸ προκείμενον καθίδρυμα εἶναι ἀκριβῶς ὁ ὄνυξ ἐξ οὗ διακρίνεται ὁ λέων. Ὀφείλεται εἰς τὸν γερουσιαστὴν *Randall*. Ἐν Ἑλλάδι ὁμως εἴχομεν γερουσιαστὰς διὰ τοὺς υἱοὺς καὶ ἀνεψιούς των. Ποῦ δὲ καιρὸς διὰ τοὺς πολιτικοὺς ἡμῶν ἐπὶ τόσον μικρὰ πράγματα! Ἱστορῶν δὲν κατηγορῶ. Ἡ δεῖξά μαρτυρεῖ περὶ τοῦ ἐν *Michigan* βαθμοῦ τῆς συνεργασίας εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς κοινῆς ὑποθέσεως.

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΙΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ.

Ἡ ἀναλόγως πρὸς τὰς οἰκονομικὰς ἐκάστου δυνάμεις ἐπιβολὴ τοῦ φόρου ἀποτελεῖ τὴν θεμελιωδέστατην τῆς

φορολογίας βάσιν. Τὸ μίσθωμα τῆς κατοικουμένης οἰκίας ἐθεωρήθη ὡς ἀσφαλῆς, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, ἐνδειξίς τοῦ βαθμοῦ τῆς εὐπορίας τοῦ φορολογουμένου. Ἐν τούτοις πολλάκις ἡ ματαιότης καὶ ἄλλαι ἀνάγκαι τῶν μελῶν τῆς μέσης τάξεως καθιστῶσι θαρύτερον τὸ μέρος τοῦτο τῶν καταναλώσεων των. Ἐπρεπεν ἡ φορολογικὴ πολιτικὴ νὰ ἀποβλέψῃ καὶ εἰς ἄλλα δείγματα τῆς πραγματικῆς εὐπορίας. Μεταξὺ ἄλλων ἡ ἀπόλαυσις τῆς ἵππασίας καὶ τῆς ἀμαξηλασίας, κατὰ πάντα λόγον, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς προέχον συστατικόν.

Ἀπὸ τῆς ἐννοίας ταύτης πολλαχοῦ οἱ πρὸς ἰδιαιτέραν ἵππασίαν καὶ ἀμαξηλασίαν προωρισμένοι ἵπποι, καθὼς καὶ αἱ ἰδιαιτέραι ἀμαξαὶ ὑπεβλήθησαν εἰς εἰδικὴν φορολογίαν. Ἐν Ἀγγλίᾳ δύναται αὕτη νὰ διαιρηθῇ εἰς δύο περιόδους, διαχωριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς 21 Αὐγούστου 1851. Πρὸ αὐτοῦ ὁ περὶ οὗ πρόκειται φόρος ἦτο προσδευτικὸς. Ἐάν τις εἶχε, πρὸς ἰδιαιτέραν ἀπολαυστικὴν χρῆσιν, ἓνα ἵππον, ἐφορολογεῖτο κατ' ἔτος διὰ δραχμῶν $40 \frac{1}{4}$, ἐάν δύο, διὰ δρ. $122 \frac{1}{8}$ καὶ οὕτω καθεξῆς· ὥστε ἐάν εἶχεν εἴκοσιν ἵππους, ἐφορολογεῖτο διὰ διὰ δραχμῶν 1848. Ἐάν δέ τις εἶχε, πρὸς ἰδιαιτέραν ἐπίσης ἀπολαυστικὴν χρῆσιν, μίαν ἀμαξαν, ἐφορολογεῖτο διὰ δραχ. 168, ἐάν εἶχε δύο, διὰ δραχ. 364, ἐάν τρεῖς, διὰ δραχ. 588 καὶ οὕτω καθεξῆς· ὥστε διὰ πᾶσαν ἄνω τῶν τριῶν ἀμαξῶν ἐφορολογεῖτο ὁ καταναλωτὴς διὰ δραχ. $253 \frac{1}{10}$. Ἄλλ' ἡ φορολογικὴ αὕτη μέθοδος ἐτροποποιήθη ἐν τῇ δευτέρᾳ περιόδῳ ὡς ἐξῆς:

	λίρ. στ.	σελ.
Ἀμαξα τετράτροχος ἐλκομένη ὑπὸ δύο ἢ πλειόνων ἵππων ἢ ἡμιόνων.	3	10
» » » ὑπὸ ἐνὸς ἵππου ἢ ἡμιόνου	2	
» δίτροχος » » δύο ἢ πλειόνων ἵππων ἢ ἡμιόνων . . .	2	
» » » » ἐνὸς ἵππου ἢ ἡμιόνου.		15
» τετράτροχος διαμέτρου ἐλάσσονος τῶν 30 δακτύλων καὶ ἐλκομένη ὑπὸ δύο ἢ πλειόνων		

» ἄνω ἵππων ἢ ἡμιόνων ἀναστήματος μικροτέρου τῶν 13 παλαμῶν	1	15
» ὁμοία ἐλκομένη ὑπὸ ἐνὸς ἵππου ἢ ἡμιόνου τοῦ αὐτοῦ ἀναστήματος	»	1
» δίτροχος ἐλκομένη ὑπὸ ἐνὸς ἵππου ἢ ἡμιόνου τοῦ αὐτοῦ ἀναστήματος		10
Ἴππος διὰ τὸ ἵπποδρόμιον	3	17
» » τὴν ἵππασίαν καὶ ἀμαξηλασίαν ὑπὲρ τὰς 13 παλάμας	1	01
» ἢ ἡμίονος διὰ τὴν ἵππασίαν καὶ ἀμαξηλασίαν χαμηλότερος		$10 \frac{1}{2}$
» ἢ ἡμίονος δι' ἄλλην χρῆσιν		$5 \frac{1}{2}$

Ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἐνιαύσιος φορολογία τῆς ἵππικῆς καὶ ἀμαξηλατικῆς ἀπολαύσεως ἐκανονίσθη διὰ τοῦ νόμου τῆς 3 Ἰουλίου 1862, καταργηθεῖσα δὲ κατὰ τὸ 1865, ἐτέθη ἐκ νέου εἰς ἐνέργειαν διὰ τοῦ νόμου τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1872. Ἴδου ἐπὶ ποίων βάσεων στηρίζεται ἡ φορολογία αὕτη:— Ἐν Παρισίοις ἡ τετράτροχος ἀμαξα 60 φρ., ἡ δίτροχος 40. Ἐν δήμοις περιέχουσι πληθυσμὸν ἄνω μὲν τῶν 40 χιλ. κατοίκων ἡ πρώτη ἀμαξα 50 φρ. ἡ δευτέρα 25, μεταξὺ δὲ τῶν 20 καὶ 40 χιλ. κατοίκων ἡ μὲν 40 καὶ ἡ δὲ 20, μεταξὺ δὲ τῶν 3 καὶ 20 χιλ. ἡ μὲν 25 καὶ ἡ δὲ 10, κάτω δὲ τῶν 3 χιλ. κατοίκων ἡ μὲν 10 καὶ ἡ δὲ 5. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἵππους τῆς ἵππασίας καὶ ἀμαξηλασίας δι' ἑκαστον, ἐν δήμοις μέχρι 3 χιλ. κατοίκων 5 φρ., μέχρις 20 χιλ. κατοίκων 10, μέχρις 40 χιλ. κατ. 15, ἄνω τῶν 40 χιλ. κατ. 20, ἐν Παρισίοις 25.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐπὶ τῶν ἵππων καὶ ἀμαξῶν φορολογία ἀποτείνεται μᾶλλον, ὡς πρὸς τοὺς μὲν, εἰς τὸ εἶδος καὶ οὐχὶ τὴν χρῆσιν των, πρὸς ἀμφοτέρα δὲ εἰς τὸ ἐπάγγελμα τῶν ἐπ' αὐτοῖς βιομηχανούντων. Οὕτως ὁ ἐνιαύσιος φόρος ὀρίζεται δι' ἑκαστον ἵππον, ἐκτὸς τῶν μὴ συμπληρωσάντων τὸ 2ον ἔτος τῆς ἡλικίας, $1 \frac{1}{2}$ δρ.,—δι' ἑκαστον ἀγωγέα ἵππων δρ. 10.—δι' ἑκαστον δίτροχον φορτηγὸν ἀμάξιον πληρόνει ὁ ἀγωγεὺς δρ. 4 ἢ 6 ἢ 8 ἢ 10 ἢ 12 ἢ

14 ἢ 16, καθόσον ὁ πληθυσμὸς τοῦ δήμου δὲν ὑπερβαίνει τοὺς 500 κατοίκους, 2 χιλ., 10 χιλ., 15 χιλ., 20 χιλ. ἢ εἶναι ἀνώτερος, — δι' ἕκαστον τετράτροχον φορτηγὸν ἀμάξιον, ἐπὶ τῆς αὐτῆς τοῦ πληθυσμοῦ κλίμακος, δρ. 6 ἢ 9 ἢ 12 ἢ 15 ἢ 18 ἢ 21 ἢ 24, — ἀσχέτως δὲ πρὸς τὸν πληθυσμὸν ὁ ἀμαξηλάτης δι' ἕκαστην ἀγωγίον ἀμαξάν δρ. 20, — ἂν δὲ αὐτὴ χρησιμεύῃ καὶ εἰς ἐπισκέψεις, δρ. 30, — ἂν δὲ χορηγῇ τὴν ἐργασίαν του ἀπλῶς εἰς κίνησιν ἰδιωτικῆς (οὐχὶ ἐπ' ἀγωγίῳ) ἀμάξης δρ. 30. Ἡ τελευταία περίπτωσις, καθ' ὅσον ὁ νόμος ὀρίζει ὅτι πληρῶνει τὸν φόρον ὁ κύριος τῆς ἀμάξης, δύναται, ὑπὸ τινὰ ἔποψιν ὑπηρετικῆν, νὰ συνδυασθῇ πρὸς τὴν περὶ ἧς πρόκειται φορολογικὴν ἔννοιαν.

Ἄλλὰ τὸ κύριον τῆς ἐννοίας ταύτης οὐσιωδῶς ἐξέρχεται τῶν ἐκτεθέντων ὀρίων τῆς Ἑλληνικῆς φορολογίας. Μεταξὺ τῶν ἵππων διακριτέοι οἱ κέλητες καὶ τῶν ἀμαξῶν αἱ οἰκογενειακαί, τὰ ὀχήματα ὅθεν διὰ τὴν ἐνδεικτικωτέραν κατ' ἀμφοτέρωθεν εὐπορίαν, ἐπὶ ἐκείνων μὲν πρέπει νὰ γίνῃ βαρυτέρα ἢ φορολογία, ἐπὶ τούτων δὲ πρέπει τοιαύτη νὰ εἰσαχθῇ, διότι, τῇ ἀληθείᾳ, λίαν ἄπορον εἶναι ὅτι, ὁ ὅπως ζῆσις κινῶν τοὺς τροχοὺς τῆς ἀμάξης του φορολογεῖται, ὁ δὲ, ὅπως ἐντροφήσῃ, οὐχί.

Ἐν γένει αἱ νομοθεσίαι ἐξαιροῦσι τῆς προκειμένης φορολογίας τὰς ἀμάξας ἐκείνας, τῶν ὁποίων ἢ κίνησις ἀνήκει εἰς τὴν γεωργίαν ἢ τὸ φορολογούμενον ἐπάγγελμα τοῦ ἰδιοκτῆτου. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐξαιροῦνται οἱ ἵπποι καὶ αἱ ἀμαξαι τῶν μελῶν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας καὶ τῶν ἰατρῶν. Περιττὸν νὰ σημειωθῇ ἡ γενικὴ ἀπανταχοῦ ἐξαιρέσις τῶν εἰς τὸ δημόσιον ἀνηκόντων ἵππων.

Ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξίν τοῦ φόρου, στηρίζεται αὐτὴ εἰς τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῶν ἐλέγχου, ὅστις ἐν τῇ ἀπλουστερίᾳ αὐτοῦ διαρρυθμίσαι, μεταξὺ τῆς γενικῆς καὶ τοπικῆς διοικήσεως, δὲν ὑπόκειται εἰς πλείονα τῶν συνήθων δυσχερείας. Ἐν περιπτώσει ἀποκρύψεως

φορολογουμένων ἀντικειμένων ἢ ἀνακριβοῦς δηλώσεως αὐτῶν, ὁ φόρος ἐν Γαλλίᾳ διπλασιάζεται. Ἐν γένει δὲ προ-στικεμένου μικροῦ τινος ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ φόρου, δύναται νὰ καλυφθῶσιν αἱ δαπάναι τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεώς του. Ἀρκεῖ νὰ συνεταιρισθῇ τὸ δημοτικὸν μετὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντος ἐπὶ τῶν προϊόντων τοῦ φόρου τούτου, ἵνα ἔτι μᾶλλον ἐξασφαλισθῶσι.

Καὶ ὁμοίως δὲν πρέπει ἐντεῦθεν νὰ συλλάβῃ τις μεγάλην ἰδέαν περὶ τῆς παραγωγικότητος τοῦ προκειμένου φόρου. Ἐν Ἀγγλίᾳ μὲν κατὰ τὸ 1859 παρήγαγε 17 ἑκατομ. δραχμῶν (9 ἑκατομ. ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ 8 ἀπὸ τῶν ὀχημάτων), ἐν Γαλλίᾳ δὲ προϋπολογισθεὶς πρὸ τοῦ 1865 εἰς 5 $\frac{1}{2}$ ἑκατομ. φρ. παρήγαγε μόλις 2 $\frac{7}{10}$ ἑκατομ. Ἀναλόγως δύναται νὰ εἰκάσῃ τις καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.

Αἱ τράπεζαι, εἴτε προνομιοῦχοι, εἴτε μὴ, δὲν πρέπει ν' ἀπολαύωσι, προκειμένης ἐπιβολῆς φόρου, οὐδενὸς προνομίου ἀπαλλάσσοντος αὐτὰς τοῦ θάρους τοῦ ἐπιβαλλομένου ἐπὶ τοῦ εισοδήματος ἐκάστου τῆς κοινωνίας μέλους διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους. Περιττὸν δὲ ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα ὅτι μεταξὺ Τραπεζῆς καὶ τραπεζίτου οὐδεμία ἄλλη ὑφίσταται διαφορὰ, εἰμὴ μόνον ὅτι ὁ μὲν τραπεζίτης εἶναι πρόσωπον εὐθυνόμενον ἐπ' ἄπειρον διὰ τὰς τραπεζικὰς πράξεις του, αἱ δὲ Τράπεζαι, πρόσωπον ἠθικὸν ὡς ἀντιπροσωπεύουσαι πλείονα πρόσωπα καὶ μὴ εὐθυνόμεναι πέραν τοῦ κατατεθέντος κεφαλαίου των, ὅποτε ἡ σύστασις των, ὡς ἀνωθύμων ἐταιριῶν, ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος νόμου τοῦ διέποντος τὰς ἀνωθύμους

εταιρίας. Ἀλλὰ, καθόσον ἀφορᾶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν εἴτε ἀπέναντι τῶν τρίτων, εἴτε ἀπέναντι τοῦ Κράτους οὐδεμία ὑφίσταται διαφορὰ. Δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἐπὶ ἴσοις ὄροις, αἱ ἀρχαί, ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, πρέπει νὰ ᾧσιν αἱ αὐταὶ εἴτε πρόκειται περὶ τραπεζίτου, εἴτε περὶ Τραπεζίτης, λαμβανομένου μόνον ὑπ' ἄψιν ὅτι τῶν μὲν Τραπεζῶν τὸ εἰσόδημα γίνεται κατ' ἀνάγκην γνωστὸν, τὸ τοῦ τραπεζίτου δὲ δύναται νὰ μένη πάντῃ ἀγνωστὸν. Περὶ τούτου ὁμοίως δὲν πρόκειται, διότι, ἐν τῇ παρουσίᾳ μελετῆ μόνον σκοπὸν προτιθέμεθα ν' ἀποδείξωμεν ὅτι πᾶσα ἐπιβολὴ φόρου εἰς τὰς τραπεζάς, πέραν τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀναλόγου, εἶναι εἰς ἀντιθεσιν ὄχι μόνον πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀπονεμητικῆς δικαιοσύνης ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ καλῶς ἐννοούμενον τῆς πολιτείας συμφέρον. Ὁρμώμεθα δὲ εἰς τὴν ἀπόδειξιν ταύτην διότι, ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ περιβάλλοντος τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, πολλὰ ἐλέχθησαν δυνάμενα νὰ ἐπηρεάσωσι τὴν γνώμην τῶν κύριον μέλημα ἐχόντων τὴν εὐημερίαν τοῦ Κράτους ὑπὸ τε τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἔποψιν.

Ὅτι αἱ Τράπεζαι, ὡς ἕκαστος πολίτης, ὀφείλουσι νὰ συνεισφέρωσι εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους κατ' ἀναλογίαν τοῦ εἰσοδήματός των, οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρχη ἀντίρρησης, διότι, ὡς ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν, αἱ Τράπεζαι ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις εἰς ἃς ὑπόκειται ἕκαστος τῆς κοινωνίας μέλος.

Οὐδεμία δύναται ὡσαύτως νὰ ὑπάρχη ἀντίρρησης ἐπὶ τοῦ ὅτι αἱ Τράπεζαι εἰσὶ συνήθως τόσαι δεξαμεναὶ ἐν αἷσι εἰσρέει, ἐκ διαφόρων πηγῶν προσερχόμενον, τὸ κυκλοφοροῦν χρήμα, καὶ ὅθεν διοχετεύεται πρὸς ἄρδουσιν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς βιομηχανίας. Καὶ πραγματι, πλείστοι ἄνθρωποι, οἵτινες δὲν δύναται νὰ διαχειρίζονται ἀφ' ἑαυτῶν τὴν περιουσίαν των, ἢ οἵτινες ἀφίνουσι κληροδοτήματα εἰς φιλανθρωπικά ἢ ἐκπαιδευτικά καταστήματα, καταθέτουσι ἐν ταῖς Τραπεzaῖς μέρος τῶν οἰκονομιῶν

των ἢ τῆς περιουσίας των ἐπὶ τόκῳ ἢ καὶ ἄνευ τόκου, καὶ, τοιοῦτοτρόπως, τὰ χρηματικὰ αὐτὰ ποσὰ κυκλοφοροῦσιν ἀενάως, ἐνῶ, ἄνευ τῶν Τραπεζῶν, ἤθελον μείνει, κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος, ἢ κεκλεισμένα ἐν τοῖς κιβωτίοις, ἢ καρποφοροῦντα μακρὰν τοῦ πατρίου ἐδάφους. Οὕτω βλέπομεν ὅτι, παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ, τὰ μὲν ἐπὶ τόκῳ κατατεθέντα χρηματικὰ κεφάλαια ἀνέρχονται εἰς δρ. 22,934,380, τὰ δὲ ἄνευ τόκου εἰς δρ. 2,472,857. Παρὰ τῇ Ηιστωτικῇ δὲ, τὰ μὲν ἐπὶ τόκῳ ἀνέρχονται εἰς δραχ. 2,776,054, τὰ δὲ ἄνευ τόκου εἰς δρ. 29,263, ὥστε τὸ ὅλον τῶν ἐπὶ τόκῳ καὶ ἄνευ τόκου καταθέσεων παρὰ ταῖς δύο Τραπεzaῖς, τῇ Ἐθνικῇ καὶ τῇ Ηιστωτικῇ, ἀνέρχεται, κατὰ τοὺς δύο τελευταίους ἐτησίους ἰσολογισμοὺς των, εἰς τὸ σπουδαῖον ποσὸν δρ. 28,232,554, ποσὸν τὸ ὁποῖον ἤθελε μένει ἐν ἀδρανείᾳ καὶ στειρίᾳ, ἐνῶ, διὰ τῆς ἐν ταῖς Τραπεzaῖς καταθέσεως αὐτοῦ, εὐρίσκειται εἰς διηνεκὴ κυκλοφορίαν οὐ μόνον πρὸς ὄφελος τῶν διαφόρων κλάδων τῆς βιομηχανίας, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸ, ὁμολογουμένως, τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου ταμείου. Ἀλλ' εἰς τοῦτο καὶ μόνον δὲν περιορίζεται ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις τῶν τραπεζῶν ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας, οὔτε ἡ παραγωγικὴ αὐτῶν ὠφέλεια ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμείου, ὅποτε ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἅπαντα ἡ διηνεκὴς κίνησις τῶν κεφαλαίων των φορολογεῖται ἀενάως καὶ ἰδοὺ πῶς.

Αἱ μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀνέρχονται εἰς 18,000, δι' ἃς ἐπληρώθη ἅπαξ χαρτόσημον, ἀνά λεπτὰ 50 δι' ἑκάστην μετοχὴν, δρ. 9000, τὸ αὐτὸ δὲ χαρτόσημον, πρὸς λεπτὰ 50, πληρώνεται κατὰ πᾶσαν μετατροπὴν τῶν μετοχῶν αὐτῶν ἀπὸ ἀνωνύμων εἰς ὀνομαστικὰς καὶ τ' ἀνάπαλιν. Ἐκτὸς τούτου πληρώνονται κατ' ἔτος ὑπὸ τῆς αὐτῆς Τραπεζῆς ἕτεραί δρ. 9000 διὰ τὰ μερίσματα τῶν δύο ἐξαμηνιῶν, πρὸς δὲ καὶ δρ. 10000 διὰ φόρον ἐπιτηδεύματος.

Αἱ μετοχαὶ τῆς Ηιστωτικῆς Τραπεζῆς ἀνέρχονται εἰς

56000 δι' ἂς ἐπληρώθη ἅπαξ χαρτόσημον, ἀνά λεπτά 25 δι' ἐκάστην μετοχὴν, δρ. 14000. Τὸ αὐτὸ δὲ χαρτόσημον πληρώνεται κατὰ πᾶσαν μετατροπὴν τῶν μετοχῶν αὐτῶν ἀπὸ ἀνωμόμων εἰς ὀνομαστικὰς καὶ τ' ἀνάπαλιν. Ἐκτὸς τούτου ἡ Πιστωτικὴ Τράπεζα πληρώνει ἐτήσιον φόρον ἐπιτηδεύματος δρ. 5000.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα προεξόφλητε καθ' ὄλον τὸ ἔτος 1876 γραμμᾶτια δρ. 137,111, 637, ἐχορήγησεν εἰς ἀνοικτούς λογαριασμούς δραχ. 55,715,957, εἰς δάνεια ἀπλᾶ ἐπὶ ὑποθήκῃ δρ. 17,942,732, εἰς δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δρ. 2,557,351, εἰς δάνεια χρεωλυτικά δρ. 55,885. Ἐξέδοτο δὲ ἐπιταγὰς ἐντὸς τοῦ Κράτους δρ. 38,790,543 καὶ συναλλάγματα ἐπὶ τὸ ἐξωτερικὸν δρ. 17,000,000, ἦτοι τὸ ὅλον, καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος φορολογούμενον ποσὸν, δρ. 269,147, 105.

Αἱ προεξοφλήσεις τῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς ἀνῆλθον, κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, εἰς δραχ. 27,399,132. Ἐχορήγησε δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δρ. 575,412, εἰς ἀνοικτούς λογαριασμούς ἐπὶ ἐνεχύρῳ τίτλων δρ. 89740. Ἐξέδοτο δὲ συναλλάγματα ἐπὶ τὸ ἐξωτερικὸν δρ. 8,575,357, ἦτοι τὸ ὅλον φορολογούμενον ποσὸν δρ. 36,549,581.

Ἡ σημείωσις αὕτη τῆς κινήσεως καὶ τοποθετήσεως τῶν κεφαλαίων τῆς Ἐθνικῆς καὶ τῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς ἀρκεῖ, πιστεύομεν, ὅπως γίνῃ καταληπτὴ ἡ ὠφέλεια τῆς υπάρξεως τῶν Τραπεζικῶν καθιδρύματων καὶ ὡς πρὸς τοὺς διαφοροὺς κλάδους τῆς βιομηχανίας, καὶ ὡς πρὸς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ὁπότε μάλιστα τὰ καθιδρύματα αὐτὰ διοικῶνται μετ' εὐθύτητος καὶ περισκέψεως.

Εἰρήσθω δὲ ἐν παρόδῳ ὅτι, κατὰ τοὺς ἐτησίους ἰσολογισμούς τοῦ ἔτους 1876, τὰ καθαρὰ κέρδη τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀνῆλθον εἰς δρ. 4,399,376 τὰ δὲ καθαρὰ κέρδη τῆς Πιστωτικῆς εἰς δρ. 862,994, δηλαδή, ὡς ἐγγίστα, τὸ πέμπτον τῶν κερδῶν τῆς Ἐθνικῆς.

Μετὰ τὴν σύντομον ταύτην ἐκθεσιν τῆς κινήσεως καὶ

τοποθετήσεως τῶν κεφαλαίων τῶν περιῶν πρόκειται Τραπεζῶν, τὴν ἀποδεικνύουσαν τὴν εὐεργετικὴν αὐτῶν ἐπιρροὴν ἐπὶ τὴν κοινωνικὴν εὐημερίαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δημοσίου πλούτου, δεόν νὰ ἐξετάσωμεν ἂν τὰ χρηματικὰ ταῦτα κεφάλαια, δι' αὐτὸ τοῦτο διότι κυκλοφοροῦσιν ἐν τῷ φανερῷ, πρέπει νὰ φορολογῶνται οὐχὶ ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀναλόγου, ἀλλ' ἐπιβαρυνόμενα κατ' ἀντίθετον λόγον τῆς ἀρχῆς ταύτης.

Μίαν παρατήρησιν θεωροῦμεν ἐνταῦθα ἀναγκαίαν, ὅτι δηλαδή ὡς ἂν πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀναλόγου δεόν, κατὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ ποικίλοι κίνδυνοι, εἰς οὓς ὑπόκειται ἡ φορολογουμένη ἰδιοκτησία, διότι, ἄλλως, θὰ ἐφορολογεῖτο, εἰ ἐξεστὶ εἰπεῖν, καὶ αὕτη ἡ παραγωγὴ τῶν κινδύνων. Ἐν σύντομον παράδειγμα ἀρκεῖ, ἐὰν παραδείγματος ὑπάρχη ἀνάγκη, ὅπως καταστῇ σαφὴς ἡ ἰδέα αὕτη. Ὑποθέσωμεν δύο ἀδελφούς Πέτρον καὶ Παῦλον, κληρονομησαντας ἕκαστον ἀνά δρ. 100,000. Ὁ μὲν Πέτρος τοποθετεῖ τὴν περιουσίαν του εἰς ἀγορὰν οἰκίας παρεχούσης αὐτῷ ἐτήσιον εἰσόδημα δρ. 8000. Ὁ δὲ Παῦλος τοποθετεῖ τὴν ἰδικὴν του εἰς ἀκροσφαλῆ τινὰ ἐπιχείρησιν, παρέχουσαν μὲν αὐτῷ, κατὰ μέσον ὄρον, ἐτήσιον εἰσόδημα δρ. 20000, ἀλλ' ὑποκειμένην εἰς τοιοῦτους κινδύνους, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ κεφάλαιόν του κινδυνεύει νὰ ἀπολεσθῇ ἐν δοθείσαις τιναῖς περιστάσεσιν. Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει νομίζομεν, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀναλόγου κακίστην θὰ ἐλάμβανεν ἐφαρμογὴν, ἂν ὁ φόρος ἐπεβάλλετο ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος, μὴ λαμβανομένων παντάπασιν ὑπ' ὄψιν τῶν κινδύνων, εἰς οὓς ὑπόκειται τὸ κεφάλαιον τοῦ τοποθετήσαντος αὐτὸ εἰς ἀκροσφαλῆ ἐπιχείρησιν, εἰς τρόπον ὥστε ὁ μὲν Πέτρος νὰ πληρώνῃ φόρον 5 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν δρ. 400, ὁ δὲ Παῦλος, ἐπίσης 5 ἐπὶ τοῖς 100 δρ. 1000. Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἀρκεῖ ὅπως πεισθῇ ἕκαστος ὅτι, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀναλόγου, δεόν νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν πολ

λαι περιστάσεις, ιδίως δὲ οἱ κίνδυνοι, εἰς οὓς ὑπόκειται ἡ φορολογουμένη ιδιοκτησία. Αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ λόγος ἄγει ἡμᾶς εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος φορολογία, ἐκτὸς τοῦ ὅτι κινδυνεύει πάντοτε νὰ παρεκτρέπῃται τοῦ ἀναλόγου καὶ νὰ καθίσταται οὕτω λίαν ἐπαχθῆς τοῖς φορολογουμένοις, συνεπάγει καὶ τὸ μέγα ἄτοπον τοῦ παρεισάγειν ἐν τῇ κοινωνίᾳ σπέρματα κακοηθείας, ἐκάστου φορολογουμένου πειρωμένου ν' ἀποκρύπτῃ διὰ πλαστῶν μέσων τὸ εἰσόδημά του, παριστῶν αὐτὸ ὅσον ἔνεστι κατώτερον τοῦ πραγματικοῦ. Τούτου ἕνεκα προτιμότερα εἶναι, ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, ἡ τοῦ ἐπιτηδεύματος φορολογία, ἐπεκτεινομένη ἐπὶ ὅλων τῶν κλάδων τῆς βιομηχανίας ὑπὸ τὴν γενικωτέραν τῆς λέξεως αὐτῆς σημασίαν. Διὰ τοῦ φορολογικοῦ αὐτοῦ συστήματος καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀναλόγου ἱκανοποιεῖται, ὅσον ἡ φύσις τοῦ πράγματος τὸ ἐπιτρέπει, καὶ ἡ δημοσία ἠθικὴ μένει ἀπρόσβλητος. Τὸ δημόσιον θέλει εἰσπράττει πλείονα καὶ ὑπόκεισθαι εἰς ὀλιγωτέρας δαπάνας εἰσπράξεως, οἱ δὲ φορολογούμενοι θέλουσιν ἀποφεύγει τὰς λίαν ἐπαχθεῖς διατυπώσεις καὶ αὐτὴν μάλιστα τὴν ἀκροσφαλῆ δοκιμασίαν τῶν συνειδήσεων.

Ἐν τούτοις δὲν πρέπει ν' ἀποσιωπήσωμεν, ὅτι τὸ κυκλοφοροῦν κεφάλαιον τότε μόνον παράγει, ὅποτε μεταβαίνει ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου του εἰς χεῖρας ἄλλου, τοῦθ' ὅπερ ἐκτίθησιν αὐτὸ εἰς παντοδαποὺς κινδύνους. Ἐπιτραπέϊτω δ' ἡμῖν ν' ἀναφέρωμεν πρόσφατά τινα παραδείγματα Τραπεζῶν Παρισίων, Βερολίνου καὶ Κωνσταντινουπόλεως, ὧν αἱ μετοχαί, ἀφοῦ μεγάλως ὑπερετιμήθησαν καὶ κατέστησαν περιζήτητοι, ἔλαβον ἐπὶ τέλους ἀπίστευτον ὑποτίμησιν καὶ διάκεινται ἀνευ ζητήσεως.

Αἱ μετοχαί, πρὸς φρ. 500 ἑκάστη, τῆς Société Immobilière Παρισίων, τῆς ὁποίας τὸ πραγματικὸν κεφάλαιον ἀνήρχετο εἰς 80 ἑκατομμύρια, ἐξέπεσαν εἰς φρ. 11.

Ἡ Banque centrale Βερολίνου ἔδωκεν ἐν ἔτος μέρισμα 43 ἐπὶ τοῖς 100· αἱ μετοχαί τῆς ὑψώθησαν εἰς 420, ἐξέ-

πεσαν δὲ εἰς 25. Ἡ Ost—End ἔδωκε μέρισμα 44 ἐπὶ τοῖς 100· αἱ μετοχαί τῆς ὑψώθησαν εἰς 120, ἐξέπεσαν δὲ εἰς 12. Ἡ Landerwerbund Bank-werein ἔδωκεν εἰς ἐν ἔτος 40 ἐπὶ τοῖς 100· αἱ μετοχαί τῆς ἀνῆλθον εἰς 200 καὶ κατῆλθον εἰς 15. Ἡ West—End ἔδωκε 45 ἐπὶ τοῖς 100· αἱ μετοχαί τῆς ἀνῆλθον εἰς 125 καὶ κατῆλθον εἰς 4. Ἡ Nord—End ἔδωκεν 20 ἐπὶ τοῖς 100· αἱ δὲ μετοχαί τῆς ἀνῆλθον εἰς 140 καὶ κατῆλθον εἰς 0 (ὄρα Revue des Deux Mondes τῆς 15 Νοεμβρίου 1876).

Αἱ μετοχαί τῆς Société Générale de l'Empire Ottoman ἀνῆλθον εἰς λίρας ἀγγλικὰς 14, σήμερον δὲ περιστρέφονται εἰς 2,25. Αἱ μετοχαί τοῦ Crédit Général Ottoman ἀνῆλθον εἰς λίρας τουρκ. 24, σήμερον δὲ περιστρέφονται εἰς 1,35. Αἱ τῆς Banque de Constantinople ἀνῆλθον εἰς λίρας ἀγγλ. 9,50, σήμερον δὲ περιστρέφονται εἰς 2,25. Αἱ τῆς Société Ottomane des Changes et des valeurs ἀνῆλθον εἰς λίρας ἀγγλ. 7, σήμερον δὲ περιστρέφονται εἰς 1,27. Καὶ αἱ τιμαὶ δὲ αὐταὶ εἰσὶ μᾶλλον ὀνομαστικαὶ παρά πραγματικαί.

Περὶ τὸν κρίνομεν ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τοὺς λόγους τῶν καταστροφῶν αὐτῶν, διότι, σημειοῦντες τὰς ὑποτιμήσεις τῶν μετοχῶν διαφόρων Τραπεζῶν, μόνον σκοπὸν προτιθέμεθα νὰ ὑποδείξωμεν εἰς ποίους κινδύνους ὑπόκειται τὸ κυκλοφοροῦν κεφάλαιον, ἅμα ἐξέλθῃ τῶν χειρῶν τοῦ κυρίου του. Δὲν ἔπεται ὁμῶς ὅτι οἱ κίνδυνοι οὗτοι εἰσὶν ἀναπόφευκτοι· ἀρκεῖ νὰ θεωρήσωμεν αὐτοὺς ὡς ἐνδεχομένους καὶ πιθανούς.

Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα ἔλαβε βεβαίως τὴν ἀγαθὴν τύχην, νὰ εὐρεθῇ ὑπὸ εὐνοϊκᾶς περιστάσεις καὶ νὰ διατελῇ ὑπὸ διοίκησιν ἔμφρονα καὶ περισκεμμένην, ὥστε ἡ ἀξία τῶν μετοχῶν αὐτῆς νὰ τριπλασιασθῇ ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος κατωτέρου τῆς τεσσαρακονταετίας· ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἔπεται ὅτι δὲν ὑπόκεινται αὐταὶ εἰς ἐνδεχομένους κινδύνους, ὥστε νὰ ἐκπέσωσι καὶ κάτω τῆς ἀρχικῆς ἀξίας των.

Τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ἄγρουν ἀναγκαίως εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, προκειμένης ἐπιβολῆς φόρου εἰς τὰς Τραπεζάς, ἀνωτέρου ἐκείνου εἰς ὃν ἤδη ὑπόκεινται, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον ὁ ἤδη ἐπιβεβλημένος αὐτοῖς φόρος τοῦ εἰσοδήματος, ἀλλὰ καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ποσὰ τὰ εἰσερχόμενα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον συνεπείᾳ αὐτῆς τῆς διηγεκοῦς κινήσεως τῶν κεφαλαίων των. Ἐκτὸς δὲ τούτου δεόν κυρίως νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ποικίλοι κίνδυνοι, εἰς οὓς ὑπόκεινται τὰ κυκλοφοροῦντα ταῦτα κεφάλαια, διότι, τούτου μὴ γενομένου, ἀθετεῖται ἐναργῶς αὐτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀναλόγου καὶ καταστρέφεται ἢ πρὸς τὸν συνεταιρισμὸν τάσις, πρὸς βλάβην ἀνεπανόρθωτον μεγάλων κοινωνικῶν συμφερόντων.

Ἐπιτραπέϊω δ' ἡμῖν νὰ θεωρήσωμεν ἀνυπόστατον τὴν ἀξίωσιν τῶν διατεινομένων ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, δι' αὐτὸ τοῦτο διότι κέκτηται προνόμιον ἀποκλειστικὸν ἐκδόσεως καὶ κυκλοφορίας τραπεζικῶν γραμματίων, ὀφείλει νὰ φορολογηθῇ καὶ ἐξαιρετικῶς. Ἀξίωσις τοιαύτη εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τε τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ πρὸς τὴν τοῦ ἀναλόγου.

Τὸ προνόμιον τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐχορηγήθη δυνάμει νόμου, ἐπὶ τῇ βάσει ἀμφοτεροβαρῶν ὑποχρεώσεων, τῆς κυβερνήσεως, ἀφ' ἑνὸς, καὶ τῶν ἰδρυτῶν τῆς Τραπεζῆς, ἀφ' ἑτέρου. Ἐπομένως, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προνομίου, οὔτε ἡ Τράπεζα δικαιούται ν' ἀθετήσῃ τὰς ὑποχρεώσεις, ἄς ἀνεδέξατο ὅπως τῇ χορηγηθῇ τὸ προνόμιον, οὐτὸ Κράτος ν' ἀθετήσῃ ἐκείνας, ἄς ἐπίσης ἀνεδέξατο τοῦ προστατεῦσαι τὸ χορηγηθὲν ὑπ' αὐτοῦ προνόμιον κατὰ πάσης οἰασδῆποτε καὶ ὀθενδῆποτε προερχομένης προσβολῆς. Αἱ ἀρχαὶ αὗται εἰσὶ τοσοῦτον σαφεῖς, ὥστε πᾶσα περαιτέρω διασαφίσις θὰ ἔθεωρεῖτο, καὶ δικαίως νομίζομεν, ὡς σχολαστικότης.

Ἐὰν λοιπὸν παραδεχθῶμεν ὅτι, διαρκοῦντος τοῦ προνομίου, τὸ Κράτος, συνεπείᾳ τῆς τεραστίας προόδου τῆς

Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς βάρος αὐτῆς οἰανδῆποτε προαιρεῖται ἐξαιρετικὴν φορολογίαν, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ἐπίσης ὡς ἀναγκαίαν συνέπειαν καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ καταργήσῃ τὸ χορηγηθὲν προνόμιον. Διότι ἅμα παραδεχθῶμεν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιβολῆς οἰουδῆποτε ἐξαιρετικοῦ φόρου 10, 20, 30 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἀπολήγομεν εὐθὺ εἰς αὐτὴν τοῦ προνομίου τὴν κατάργησιν. Οὔτε δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ τις ὅτι τὸ Κράτος, ὡς Κράτος, προκειμένου περὶ συμβολαίου ἀμφοτεροβαροῦς, ἔχει πλείονα δικαιώματα ἀπὸ τὴν Τράπεζαν, διότι ἡ δικαιοσύνη δὲν ἔχει οὔτε δύο μέτρα, οὔτε δύο σταθμά. Μόνον δὲ λόγοι ὑψίστου συμφέροντος δύνανται νὰ δικαιολογήσωσι τὴν ἀθέτησιν τῶν ὑποχρεώσεων του, ἀλλὰ καὶ ἡ περίπτωσις αὕτη συνεπάγει τὴν ὑποχρέωσιν εἰς ἀποζημιώσεις.

ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν ἔννοιαν, πᾶσα ἐπιβολὴ φόρου, μὴ ἔχουσα τὴν βάσιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀναλόγου, θέλει τάχιον ἢ θράδιον ἐπιφέρει ἀποτελέσματα παρακωλύοντα τὴν πρόοδον τῆς βιομηχανίας καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δημοσίου πλούτου. Ὑπάρχουσι θεβαίως περιστάσεις, καθ' ἃς τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα ὀφείλου νὰ σιωπῶσι, προκειμένου λόγου περὶ ἄλλων ὑψίστων ἐθνικῶν συμφερόντων, ἀλλὰ, καὶ ἐν τῷ ἄκρῳ τούτῳ, ἡ ἐπιβολὴ τῶν φόρων δὲν πρέπει νὰ ἐκτρέπηται τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀναλόγου.

N. I. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ 1877 τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος ἀνεβίβασθη εἰς δραχ. 28,767,463

ἐκτὸς τῶν 26, 959,534 τῆς ἀντιστοίχου τριμηνίας τοῦ 1876 (1). Ἐκ τῶν ἀντικειμένων τούτων ποσοτήτων 21,909,570 ἀνήκουσιν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ 1877 καὶ 22,020,952 εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ 1876. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγὴν, περιλαμβάνει αὕτη 6,857,893 τῆ ἄ τριμ. τοῦ 1877 καὶ 4,938,582 τῆ τοῦ 1876. Μεταξὺ λοιπὸν τῶν ἀντιστοίχων τριμηνιῶν παρατηρεῖται ἐλάττωσις εἰς τὴν εἰσαγωγὴν κατὰ 144, 382 δρ. καὶ αὐξήσις εἰς τὴν ἐξαγωγὴν κατὰ 1,949,341.

Ἐὰν ἐπὶ τοῖς ἀνωτέρω μελετήσωμεν τὸ ρεῦμα τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ὁμοῦ, ἴδου πῶς τοῦτο διαμοιρᾶται καθ' ἐκάστην ἐπικράτειαν:

Χῶραι	ἄ τριμ. 77	ἄ τριμ. 76	Χῶραι	ἄ τριμ. 77	ἄ τριμ. 76
Ἀγγλία	9152240	7202954	Ρουμανία	867883	551094
Τουρκία	5421659	5060756	Γερμανία	364672	...
Αὐστρία	4868991	4634434	Ἀμερικὴ	242056	203340
Ρωσσία	3042006	2643840	Αἴγυπτος	455361	225330
Γαλλία	2609846	4583982	Ὁλλανδία	74548	175104
Ἰταλία	2240395	1460534	Βέλγιον	27868	71472

Ἀξιοπαρατήρητος εἶναι ἡ ἐλάττωσις τοῦ πρὸς τὴν Γαλιαν ἡμετέρου ἐμπορίου, καταπεσόντος σχεδὸν εἰς τὸ ἡμισυ, μεταξὺ τῶν δύο ἀντιστοίχων τριμηνιῶν (ἀπὸ 4 $\frac{1}{2}$ ἑκατομ. εἰς 2 $\frac{1}{10}$). Ἡ μεγαλειτέρα αὐξήσις ἀπαντᾶται πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, κατὰ δύο σχεδὸν ἑκατομμύρια. Κατόπιν ἔρχεται ἡ Ἰταλία, κατὰ $\frac{8}{10}$ ἑκατομ. καὶ ἡ Ρωσσία, κατὰ

(1) Ἐχω ὑπ' ὄψιν τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀπὸ τῶν κυριωτέρων 16 ἐμπορικῶν τῆς Ἑλλάδος κέντρων Ἀθῆναι, Πειραιεὺς, Πάτραι, Σύρος, Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Ζάκυνθος, Σπέτζαι, Ναύπλιον, Θήρα, Λευκάς, Καλάμει, Χαλκίς, Ἰδρῶν, Γαλαξείδιον καὶ Μεσολόγγιον. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς λοιπὰς διεξόδους τοῦ ἐξωτερικοῦ ἡμῶν ἐμπορίου, εἶναι αὐταὶ οὐσιωδῶς ἀσήμαντοι, δὲν συμπεριελήθησαν δ' ἔτι ἐν ταῖς ἐπισήμαις δημοσιεύσεσι.

$\frac{4}{10}$ ἑκατομ. Παραλείπω τὰς μικροτέρας αὐξήσεις καὶ ἐν γένει τὰς ἥττον σημαντικὰς διευθύνσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἡμῶν ἐμπορίου.

Ἐκ τῆς ἐπόψεως τῆς εἰσαγωγῆς, κατέχει τὴν πρώτην θέσιν ἡ Ἀγγλία 6 $\frac{3}{10}$ ἑκατομ. δρ., τὴν δευτέραν ἡ Τουρκία 4 $\frac{2}{10}$ καὶ τὴν τρίτην ἡ Αὐστρία 3 $\frac{2}{10}$, ἤτοι ὁμοῦ 14 $\frac{4}{10}$ ἑκατομ. δρ., πλέον τῶν δύο τρίτων τῆς ὅλης κατὰ τὴν ἄ τριμηνίαν 1877 Ἑλληνικῆς εἰσαγωγῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ρωσσία ὑπολογίζεται εἰς 2 $\frac{6}{10}$ ἑκατομ. δρ., ἡ Γαλλία εἰς 2 $\frac{2}{10}$ (κατὰ τὴν ἀντίστοιχον τριμηνίαν 1876 ὑπολογίζετο εἰς 4 $\frac{1}{10}$ ὥστε τὸ πλεῖστον τῆς ἐλαττώσεως τοῦ Ἑλληνο Γαλλικοῦ ἐμπορίου ὀφείλεται εἰς τὴν εἰσαγωγὴν), ἡ Ἰταλία εἰς 4 $\frac{1}{10}$, ἡ Ρουμανία εἰς $\frac{6}{10}$, ἡ Ἀμερικὴ εἰς $\frac{2}{10}$, ἡ Αἴγυπτος εἰς $\frac{1}{10}$, καὶ τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Ὁλλανδία ὁμοῦ ὀλιγώτερον τοῦ $\frac{1}{10}$. Τὰ κυριώτερα τῆς εἰσαγωγῆς ἐμπορεύματα συνδυάζονται πρὸς τὴν κατὰ τὰς διαφόρους χώρας κυριεύουσαν ἐμπορικὴν παραγωγὴν, κατατάσσονται δὲ κατὰ Μάρτιον 1877 ὡς ἑξῆς: Δημητριακοὶ καρποὶ 2444877 δρ., ὑφάσματα 1989479, δέρματα 586332, ζάχαρις 393722, γαϊάνθρακες 320030, ξυλεία 270890, σίδηρος 198657, ὀπῶραι 190105, καφῆς 167493, πῖλοι 144797, θεῖον 105603, ἔλαιον 98416, τεταριγευμένα 95610, χάρτης 92603, βαφαὶ καὶ στυψώματα 84900, κηρὸς 77345, ποτὰ 73833, νήματα βαμβακηρὰ 73305, κιγκάλια 69778, διάφορα 1025589, ὄλον 8574064 δρ.

Ἐκ τῆς ἐπόψεως τῆς ἐξαγωγῆς, εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐπίσης ἀνήκει ἡ πρώτη θέσις 2 $\frac{7}{10}$ ἑκατομ. δρ., εἰς τὴν Αὐστρίαν ἡ δευτέρα 4 ἑκατομ., εἰς τὴν Τουρκίαν ἡ τρίτη $\frac{2}{10}$ ἑκατομ., ἤτοι ὁμοῦ 4 $\frac{1}{10}$ ἑκατομ. δρ., πλέον τῶν δύο τρίτων τῆς ὅλης κατὰ τὴν ἄ τριμηνίαν τοῦ 1876 Ἑλληνικῆς εἰσαγωγῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἰταλία ὑπολογίζεται εἰς $\frac{6}{10}$ ἑκατομ. δρ., ἡ Γαλλία εἰς $\frac{4}{10}$, ἡ Γερμανία εἰς $\frac{3}{10}$, ἡ

Ρωσσία εἰς $\frac{2}{10}$, ἡ Ρουμανία εἰς $\frac{2}{10}$, κλπ. Τὰ ἐξαχθέντα ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐμπορεύματα ἐν μηνὶ Μαρτίῳ 1877 ἀκοιουθοῦσι τὴν ἐξῆς σειρὰν: Ἐλαιον 4189656 δρ., δέρματα 543834, σταφίς 177370, νήματα 109720, σύκα 95270, μέταξα 78000, καπνὸς 68985, ποτὰ 54466, σμύρις 37800, τυρὸς 36344, διάφορα 147979, τὸ ὅλον 2538488 δρ.

ΕΚΘΕΤΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

Καίτοι τὸ ὄνομα οὐ ποιεῖ τὸ πρᾶγμα, νομίζω παντάπασιν ἀτυχῆ τὴν ἐπὶ τοῦ ἐκθετοτροφείου Ἀθηναίων ἐπωνυμίαν «Νηπιακὸν Ὀρφανοτροφεῖον». Δὲν πρόκειται περὶ ὄρφανῶν, τοὺς ὁποίους κατασκευάζει ὁ θάνατος τοῦ γονέως, ἀλλὰ περὶ ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἐκθέτει εἰς τὴν τύχην ἢ ἀσπλαγχνίαν, τὸ ὄνειδος ἢ ἡ ἔνδεια τῶν γεννητόρων.

Ἡ ἐκθεσις τῶν τέκνων δὲν εἶναι νέα· οὐδὲ ἀπανταχοῦ κινεῖ τὴν συμπάθειαν, εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν, τοῦ ἐγκαταλειμμένου νηπίου ἢ φυσιογνωμίας. Ἐν Κίνα π.χ. ἐκάστην πρῶϊαν οἱ ὁδοκαθαρισταὶ συναθροίζουσι τὰ ἐπὶ τῶν ὁδῶν ριπτόμενα νεογνά μετὰ τῶν συνειθισμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμά των προφυλάξεων. Εἰς τὸν χριστιανισμὸν ἀνήκει ἡ ἀνωτάτη τῆς φιλανθρωπίας ἀνάπτυξις ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ πολλαὶ δυστυχίαι εὖρον ἄσυλον· θὰ ἦτο δὲ παράδοξον ἐὰν δὲν εὑρίσκε καὶ ἡ προκειμένη, ἀπὸ τῆς μυστηριώδους ἀγκάλῃς τῆς μητρὸς εἰς τὴν σκληρὰν τῆς λιθοστρώτου ὁδοῦ, μετὰστασις τῶν αἰωνίων τοῦ ἔρωτος καρπῶν.

Ἐπομένως παρὰ τῆ φωνῆ τοῦ ἀθώου περιηγητοῦ, ὅστις τόσον ἀποτόμως ρίπτεται εἰς τὸν εὐρὺν κόσμον, πολλὰκις ἐν τῇ χριστιανοσύνῃ ὑπῆρξε καρδία πάλλουσα. Ἴδου ἡ πρώτη τοῦ ἐκθετοτροφείου ἀρχή. Εἶναι ἱκανῶς ἀπλήρ ἐν τούτοις ἐπὶ τῶν ὀρίων αὐτῆς συγκρούεται ἡ φιλανθρωπία μετὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντος. Συμβαδίζουσαι μέχρι τίνος αἱ δύο αὗται θεμελιώδεις ἰδέαι, ἐπὶ τέλους ἀφίστανται ἀλλήλων, διότι ἐὰν π.χ. ἡ πρὸς τὰ ἐκθετα φιλανθρωπία ἀτونهτὴν πρὸς τὰ γνήσια, ἐὰν ἀναβιδάζῃ τὴν ἐκθετοτροφίαν εἰς κοινωνικὴν ἀπόλαυσιν καὶ κατασκευάζῃ ἄνετα ἡ μεγαλοπρεπῆ δι' αὐτὴν ἄσυλα, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι καταφέρει οὕτω δεινότερα τραύματα ἐπὶ τοῦ δημοσίου συμφέροντος, τὸ ὁποῖον συναποτελεῖ ἡ οἰκογένεια, ἡ εὐθύνη καὶ ἡ πρόνοια. Τὸ ὀρθὸν μέτρον ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου τούτου εἶναι τὸ ἄριστον. Ὡστε κατόπιν τῶν ἀνωτέρω δὲν νομίζω ἀναγκαῖον, ἵνα ἐπανέλθω εἰς τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ ἐκθετοτροφείου Ἀθηναίων, οὐδὲ εἰς τὴν ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας τῆς Ἐλευθερίας ἱδρυσίν του. Πολὺ λάθος ἔχουσιν οἱ περὶ τὰ ὀνόματα ὀλιγωροῦντες. Οἱ λόγοι εἶναι σκιά τῶν ἔργων. Ἡ δὲ σεμνὴ ἐλευθερία πρὸς ἄλλα ἐθνικὰ σύμβολα ἠδύνατο νὰ συνδυασθῇ ἐν τῇ πρὸς τὰς νέας γεννεὰς γλώσση τῶν μνημείων.

Ἐν γένει τὰ ἐκθετοτροφεῖα πρέπει νὰ ὀργανίζωνται οὐχὶ ἐν ταῖς ἐπιστημοτέρας περιοχαῖς τῶν πόλεων· πρέπει νὰ εἶναι μελανείμων ἢ κατ' αὐτὰ φιλανθρωπία, διότι καὶ ἀφορμὴ πένθους ὑπάρχει, ἅμα συνδυασθῇ τὸ ἐκθετον πρὸς τὰς ἐξ ὧν ἐπήγασε ἠθικὰς καὶ οικονομικὰς ἐν τῇ κοινωνίᾳ αἰτίας. Ἐνῶ δὲ ἡ δημοσία εὐσπλαγχνία περισυνάζῃ τὰ θύματα, πρέπει νὰ δεικνύῃ οὐχὶ τὸ καταφύγιον τὸ πρόσκαιρον αὐτῶν, ἀλλὰ τὸν ἀληθῆ, τὸν σταθερὸν κατὰ τῶν ναυαγίων λιμένα, ὅστις εἶναι τὸ καθῆκον καὶ ἡ εὐθύνη τῶν δημιουργούντων τὰ ἀνθρώπινα πλάσματα. Αὐτὴ εἶναι ἡ γραμμὴ ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος διαχωρίζουσα ἀπέναντι τῶν λοιπῶν ἐθνῶν τὰ διαμαρτυρόμενα.

Ἐν τούτοις σκοπὸς τῆς προκειμένης μελέτης δὲν εἶναι ἡ περαιτέρω ἐπέκτασις πρὸς τὰ γενικὰ τοῦ ἀνα χεῖρας φιλανθρωπικοῦ θεσμοῦ πορίσματα. Περιορισθῶμεν οὕτως εἰς μόνην τὴν ἐν Ἀθήναις λειτουργίαν αὐτοῦ.

Τὸ ἐκθετοτροφεῖον Ἀθηνῶν χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1859, ὀργανισθὲν ὑπὸ τοῦ δήμου ἐντὸς ιδιωτικῆς οἰκίας, κειμένης εἰς τὸ ἄκρον τῆς πόλεως. Κατόπιν μετέχθη ἐντὸς τῆς πόλεως εἰς ὑπόμισθον οἰκίαν, μέχρις οὗ πρὸ δύο περίπου ἐτῶν ἀπέκτησεν ἰδιαίτερον καὶ δὴ, ὡς ἐβρέθη, ἱκανῶς ἐπιφανὲς οἰκοδόμημα. Ἐν τούτοις καὶ πρὸ τοῦ 1859 ἡ δημοτικὴ τῶν Ἀθηνῶν διαχείρησις ἐχορήγει προχειροῦς τινὰς βοηθείας, ἀλλ' ἄνευ συστήματος καὶ ἀπὸ εἰδικῆς ἐκάστοτε καὶ οὐχὶ κανονικῆς μερίμνης. Αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκθετοτροφείου ἤρξαντο διὰ τεσσάρων ἐσωτερικῶν θηλαστριῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων προεβιάσθη εἰς ὀκτῶ τῷ 1863 καὶ δέκα τῷ 1876, μετὰ τινος, κατὰ τὰς περιστάσεις, διακυμάνσεως τῶν ἀριθμῶν τούτων. Ἡ ἐν τῷ ἐκθετοτροφείῳ διαμονὴ τῶν νεογνῶν ὑποτίθεται προσωρινή, μέχρις εὐρέσεως προσηκούσης τροφοῦ ἐν τῇ πόλει. Δυστυχῶς ἡ εἰς τὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν τοποθέτησις τῶν μικρῶν τούτων ὄντων δὲν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, ἀντικρὺ τοῦ ἐξαιρέτου ὑγιεινοῦ ἐντεῦθεν ἀποτελέσματος καὶ τῆς ἀλλαγῆς ἐπικρατούσης πρακτικῆς.

ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῶν ἐν Ἀθήναις βρεφικῶν ἐκθέσεων, ἰδοὺ ποίαν πρόοδον ἠκολούθησαν αὐταὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐξαιτίαν τοῦ προκειμένου ἰδρύματος· τῷ 1860 ἀνέβησαν εἰς 84, τῷ 1861 εἰς 94, τῷ 1862 εἰς 104, τῷ 1863 εἰς 112, τῷ 1864 εἰς 147, τῷ 1865 εἰς 137 (α). Ἡ ἀναλογία τῶν ἐκθέσεων τούτων πρὸς τὰς νομίμους ἐν Ἀθήναις γεννήσεις εἶναι 13 τοῖς ο]ο (ἐν Περτροπόλει 47 τοῖς ο]ο). Ἐν τούτοις κατὰ τὸ 1876 προεβιάσθησαν αἱ βρεφικαὶ ἐν Ἀθήναις ἐκθέσεις εἰς 269 (β), ἤτοι ἐν τῇ ἐνδε-

(α) (β) Ἰδ. Ἐκθέσεις τῶν κατὰ τὸ Νηπιακὸν Ὀρφανοτροφεῖον Ἀθηνῶν, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ κ. Α. Ζίννη, 1866 καὶ 1876.

καετία (1865—76) ἐδιπλασιάσθησαν σχεδὸν, ἐν διαστήματι δὲ δέκα καὶ πέντε ἐτῶν (1865—76) ὑπερτριπλασιάσθησαν. Τὸ φαινόμενον εἶναι ἀξιοπαρατήρητον ὅχι τόσον ἐκ τῆς ἐπιθούσης ἐν γένει αὐξήσεως τοῦ Ἀθηναϊκοῦ πληθυσμοῦ, ὅστις θεβαίως δὲν ἠκολούθησε τὴν αὐτὴν ἐπὶ τῶν ἐκθέτων ἀνάπτυξιν, ὅσον ἐκ τῆς ἐπ' ἐσχάτων ἀπὸ πολλῶν συμπτωμάτων ἠθικῆς καὶ οἰκονομικῆς τροπῆς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ βίου. Ἐὰν συνυπολογίσωμεν τὰ κατὰ τὸ ἔτος 1876 ἐκτεθέντα βρέφη πρὸς τὰ ἐκ τοῦ προηγούμενου ἔτους ὑπάρχοντα ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ ἐκθετοτροφείῳ, ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐτῷ ἐκθέτων, κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἀνέρχεται εἰς 418 μέχρι 2 ἐτῶν ἡλικίας.

Ἡ ὀνησιμότης τοῦ ἐκθετοτροφείου Ἀθηνῶν ὑπολογίζεται εἰς 41 τοῖς ο]ο τῷ 1860, εἰς 30 τοῖς ο]ο τῷ 1861 εἰς 28 τοῖς ο]ο τῷ 1862, εἰς 39 τοῖς ο]ο τῷ 1863 εἰς 36 τοῖς ο]ο τῷ 1864, εἰς 40 τοῖς ο]ο τῷ 1865 (α) καὶ εἰς 40 τοῖς ο]ο τῷ 1876 (β). Βεβαίως τοιαύτη ὀνησιμότης ἔχει τι φοβερόν. Ἀλλ' ἡ τοῦ πρώτου ἔτους ἡλικία τῶν ἐκθέτων ἐπλήρωσε μείζονα φόρον ἐν Μόσχῃ, 74 τοῖς ο]ο τῷ 1874, καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἐν ἣ κατὰ τόπους ὑπελογίσθη εἰς 69, 78 καὶ 90 τοῖς ο]ο. Ὡστε ὑπάρχουσι καὶ ὑπὸ χείρονα ὄρους χῶραι ἀμαρτωλαί.

Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ πρὸς τὸν θάνατον διεξοδος τῶν ἀτυχῶν πλασμάτων. Μένει ὑπὸ ἔρευναν κατὰ πόσον δέκα ἐσωτερικαὶ θηλάστριαι ἠδυνήθησαν νὰ ἐπαρκέσωσι τῷ 1876 πρὸς 418 βρέφη, τῶν ὁποίων τὸ πλεῖστον θεβαίως ἔχει ἀνάγκην γάλακτος, κατὰ πόσον συνέδραμε πρὸς τὸν σκοπὸν τὸ γάλα τῆς αἰγός, καὶ κατὰ πόσον ἡ τοποθέτησις παρὰ θηλαστρίας ἐξωτερικαῖς ἐκαρποφόρησε. Ὡς πρὸς τὰς τελευταίας προξενεῖ αἴσθησιν ἡ διδομένη καθ' ἕκαστον ἐκθετον δίδραχμος μηνιαία χορηγία. Ἀφ' ἑτέρου πρέπει νὰ σημειωθῇ καὶ ἡ πρὸς υἰοθεσίαν τάσις· κατὰ τὸ 1860

(α) (β) Ἰδ. προμνησθείσας Ἐκθέσεις.

μὲν υἱοθετήθησαν 26 ἔχθετα, τῷ 1861 δὲ 20, τῷ 1862 δὲ 15, τῷ 1863 δὲ 40, τῷ 1865 δὲ 46, τῷ 1876 δὲ 67 τὸ ὅλον ἀπὸ τῆς ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ 1859 ἰδρύσεως τοῦ ἔχθετοτροφείου 601.

Ἴνα δώσω γενικὴν τινα ἔννοιαν περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος καθιδρύματος, λαμβάνω ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ 1875 τὰ ἐξῆς πορίσματα. Τὰ μὲν ἔσοδα ἀνέρχονται εἰς 91,300 δρ. (πλέον τῶν 50 χιλ. δρ. ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων· τὰ λοιπὰ δωρεαὶ καὶ κληροδοτήματα)· τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 88,932 δρ., ἐντὸς τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται 21,755 δρ. δαπανηθεῖσαι εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ περιβόλου τοῦ καταστήματος κλπ. Τὸ τέταρτον σχεδὸν τῆς ὅλης δαπάνης, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, θυσία εἰς τὴν μεγαλοπρέπειαν. Εἶναι ἡ κατὰ ὅλων τῶν οἰκοδομικῶν ἔργων τῆς Ἑλλάδος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ.

Ἐὰν ἡδύνατό τις νὰ ἀπογράψῃ τί πληρόνουσι οἱ λαοὶ εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ὀρησκείας, ἡ καταρτισθησομένη ἐντεῦθεν κλίμαξ πολὺ εὐλόγως θὰ ἐπωνομάζετο κλίμαξ οἰκονομικῆς εὐσεβείας. Ἄλλ' ὑπάρχουσι τόσοι τρόποι εἰς κατάρτισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων, καὶ ἡ κατὰ τὴν πρακτικὴν ρύθμισιν αὐτῶν ποικιλία εἶναι τοσαύτη, ὥστε τὸ ἔργον δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ οὔτε ἔθνη πολλὰ οὔτε τὸν προσήκοντα χαρακτῆρα τῆς ἀκριβείας.

Ἐὰν περιορισθῶμεν εἰς δύο μόνον ἔθνη, τὸ Ἑλληνικὸν καὶ τὸ Ἀγγλικόν, γνωρίζομεν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου ἐλάχιστον μέρος τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων του. Ἐν-

νοῦ τὸ ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς ἐπικρατείας, καθ' ὃν ἐν ἔτει 1876 τὸ ἐκ τοῦ δημοσίου θησαυροῦ εἰσόδημα τῆς Ἐκκλησίας προσδιορίζεται εἰς 309,560 δραχ. Ἴδου πῶς διαμοιράζεται τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς λεπτομερέστερα θέματα.

α) Διοικήσεις τῆς Ἐκκλησίας.	δρ.
Μητροπολίτης Ἀθηνῶν	11,400
13 Ἀρχιεπίσκοποι πρὸς 5000 δρ..	65,000
16 Ἐπίσκοποι πρὸς 4000 δρ.	64,000
Ἐπιμισθία 4 Συνέδρων τῆς Ἱερ. Συνόδου	9,600
Βασ. Ἐπίτροπος παρὰ τῆ Ἱερ. Συνόδῳ	7,200
Α' Γραμματεὺς » » »	4,800
Β' » » »	2,880
2 Γραφεῖς » » »	2,520
1 Κλητῆρ » » »	720
Ἐνοίκιον κλπ. ἔξοδα καταστήματος	
τῆς Ἱ. Συνόδου	3,000
Ἐξοδα ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης..	1,500

172,620

β) Διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας.

13 Ἱεροκήρυκες τακτικοὶ πρὸς 2400 δρ.	31,200
1 Ἱεροκήρυξ ἔκτακτος πρὸς 1200 δρ.	1,200
Ἐξοδα περιουσίας αὐτῶν	1,000

33,400

γ) Συντήρησις ναῶν.

Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, τοῦ ἐν Μονάχῳ (ιε- ρεὺς καὶ νεωκόρος)	4,110
Τοῦ ἐν Μεσσήνῃ	720
Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, 3 ναῶν ἐν Θήρᾳ . .	700

Τοῦ ἐπισκοπικοῦ ναοῦ τῆς Νάξου	300
Τοῦ ἐν Νέᾳ Πέλλῃ (ιερεὺς)	540
Δι' ἀπροβλέπτους ἐκκλ. ἀνάγκας	2000
	<hr/>
	8,370
δ') Ἐκκλησιαστικὴ ἐκπαίδευσις.	
Εἰς κληρικούς καὶ μαθητὰς ἐκ τοῦ	
ἐξωτερικοῦ	46,000
Εἰς ἐκκλησίας καὶ σχολεῖα ἐν τῷ ἐ-	
ξωτερικῷ.	49,170
	<hr/>
	95,170
Ὅλον δρ.	<hr/>
	309,560

Ἴνα ἡ πλήρης ἡ ἔννοια τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐν Ἑλ-
δι εἰσοδημάτων, ἀπαιτεῖται ἡ ἐξακριβωσις τριῶν ἰδιαιτέρως
θεμάτων· 1) περὶ τοῦ κατὰ τὰ ὑπάρχοντα Μοναστήρια
ρεύματος τῶν περιουσιῶν, καθόσον τοῦτο εἶναι στάσιμον,
προσδευτικόν καὶ ἐν γένει καρποφόρον, 2) περὶ τοῦ πρὸς
συντήρησιν τῶν κοσμικῶν ναῶν ὁμοίου τῶν περιουσιῶν ρεύ-
ματος, 3) περὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἱερατικῶν ἐν γένει ἀμοι-
βῶν. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων θεμάτων ἐλλεί-
πουσι τὰ ἀναγκαῖα εἰς ἐξακριβωμένην μελέτην στοιχεῖα,
καὶ τοι ἡδύνατό τις νὰ περιμένῃ, ὡς πρὸς τὰ δύο πρῶτα,
ἰδιαιτέρας κατ' ἔτος ἐκκλησιαστικῆς ἀπογραφῆς. Ὅσον
ἀφορᾷ τὸ τρίτον θέμα, ἡ ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα διὰ μέσου
τῆς πίστεως χρηματικὴ διακονία, βεβαίως δὲν ὑπάγεται
εἰς διατίμησιν. Τοῦτο ἐννοεῖ ὁ νόμος τῆς 9 Ἰουλίου 1852
(ἀρθ. ις'), ἐπιτρέπων καὶ μετὰ τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν
μισθοδοσίαν τῶν ἐπισκόπων «τὰ τυχερὰ διὰ πᾶσαν ὑπὸ
τῶν ἀρχιερέων τελομένην ἱεροπραξίαν». Ἐννοεῖται ἀφ'
ἑαυτοῦ ὅτι ὁ λοιπὸς κληρὸς εἶναι ἐπίσης ἐλευθερός.

Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς
ἐπισκόπους, ὅτι ὁ προμνησθεὶς νόμος ἀπαγορεύει ὅλα τὰ

πρὸ αὐτοῦ λαμβανόμενα ἐπισκοπικὰ δικαιώματα, ἧτοι ἐμ-
βατίκια, φιλότιμα καὶ λοιπὰς ἀποδοχάς, ἐν αἷς περιλαμ-
βάνεται καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὰς χειροτονίας καὶ λοιπὰ ἐπι-
σκοπικὴ χρηματιστικὴ, οὐσιωδῶς συσχετιζομένη πρὸς τὴν
ἐγκληματικὴν τῆς δωροδοκίας ἔννοιαν. Ἐξαιροῦνται
μόνοι αἱ κατωτέρω πράξεις, τὸ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπισκο-
πικὸν δικαίωμα ὀρίζεται ὡς ἀκολούθως:—Διὰ πᾶσαν ἄ-
δειαν γάμου (ἀνευ διαστολῆς ἂν εἶναι ἀ, β' ἢ γ'),—ἐκδοσιν
διαζυγίου,—ἡ ἀορίστου καὶ ἀνωνύμου ἐπιτιμίου—δρ. 3, μὴ
συμπεριλαμβανομένου τοῦ χαρτοσήμου.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ὑπὸ τὸ φῶς καὶ τὴν σκιάν διέθυσσις
τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων, διὰ τῶν
ὁποίων συντηροῦνται 30 ἀρχιερεῖς, 14 ἱεροκήρυκες, καὶ
κατὰ τὴν τοῦ 1870 ἀπογραφῆν 6,644 κληρικοὶ καὶ 1,988
μοναχοί· παραλείπω τὰς ἰδιαιτέρας λεπτομερείας.

Ἐν δὲ τῇ Ἀγγλίᾳ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν μόνης τῆς
ἐπικρατούσης Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, ὅλη τοῦ προτε-
σταντισμοῦ ἡ ἀρχαῖκή φιλοδοξία οὐδαμῶς ἐνδύαζει πρὸς
τὴν ἡγεμονικωτάτην τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀποδοχῶν δια-
σκευὴν. Τοιοῦτοτρόπως, ἵνα δώσω γενικὴν τινα ἔννοιαν,
ἀρκεῖ ἡ ἐπομένη ἀπογραφὴ τῶν ἐνιαυσίων ἐπισκοπικῶν
εἰσοδημάτων τῆς, κατὰ τὰς 28 ἐπισκοπικὰς τῆς Ἀγγλί-
ας περιφερείας.—Cantorbery (ἀρχιεπίσκοπος) 420000
δρ., York (ἀρχιεπίσκοπος) 280000, Λονδίνου 280800,
Durham 224000, Winchester 196000, Ely 154000· ἀ-
νὰ 140000, ἐν Bath-Wales, Exeter, Gloucester-Bristol,
Lincoln, Oxford, Rochester, Salisbury Worcester ἀνὰ
126000 ἐν Carlisle, Chester, Lichfield, Norwich, Peter-
borough, Ripon, St. David· ἀνὰ 117600 ἐν Bangor, Chi-
chester, Hereford, Llandaff, Manchester, St. Asaph·
καὶ 56000 ἐν Sodor-Man. Τὸ ὅλον 4,846,912 δρ. δι' 28
ἀνθρώπους.

Βεβαίως τοιαῦτα εἰσοδήματα ὑπερβαίνουν τὰ ὅρια πά-
σης συγκρίσεως. Οὐδὲ πιστεύω ὅτι οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ

ἀπέβλεψαν πρὸς τοιαύτην χρηματιστικὴν διαδοχὴν. Τὸ ἀκριβές εἶναι, ὅτι τὰ εἰσοδήματα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας εἶναι πολὺ μεγαλειότερα τῶν ἤδη σημειωθέντων, ἐὰν συμπεριλάβωμεν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀξιωματικοὺς αὐτῆς. Ἴδου πῶς ἐν συνόλῳ ὑπολογίζονται ὑπὸ τοῦ τελευταίου States man's Year-Book.

172 ἀξιωματικοὶ (ἐπίσκοποι κλπ.) λιρ. στ.	347,000
13300 ἱερεῖς »	5,027,000
Εἰσοδήματα τῶν μητροπόλεων. . . »	130,000
Εἰσόδημα τοῦ καθιδρύματος τῆς Βασιλίσσης Ἄννης »	34,000
Εἰσόδημα ἐκ τῆς διοικήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων »	700,000
Πρὸς οἰκοδομὴν καὶ ἐπισκευὴν ναῶν. »	1,000,000
ὄλον	7,238,000

Ὅθεν εἰς τὸ κολοσσαῖον ποσὸν 202 $\frac{1}{2}$ ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἀναβιβάζονται τὰ εἰσοδήματα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, προερχόμενα κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ κτημάτων, ἐπικαρπιῶν καὶ εἰδικῶν φόρων, δυναμένων τούτων νὰ καταταχθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας 1) πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ κλήρου καὶ 2) πρὸς συντήρησιν καὶ οἰκοδομὴν τῶν ναῶν. Οἱ πρῶτοι ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς γαιοκτῆτας, ἀδιακρίτως Ἀγγλικανοὺς ἢ μὴ, ὡς ὑπόδειγμα τῆς ἐν τῇ ἐπι κ ρ α τ ο ὕ σ η θ ρ η σ κ ε ῖ α φορολογικῆς ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐννοίας. Ἡ παχεῖα μερὶς ἀνήκει εἰς τοὺς ἀρχηγούς· οἱ δὲ κατόπιν αὐτῶν ἐρχόμενοι ἀρκοῦνται, κατὰ μέσον ὄρον, εἰς 9808 δρ. ἐνιαυσίως Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι καὶ πολὺ χειρότερον τοποθετημένοι πρὸς ἐπαύξησιν τῶν πλουσιωτέρων ἀμειβῶν, ἐν ταῖς ὁποίαις, φυσικῶ τῷ λόγῳ, δὲν πρόκειται νὰ ὑπολογίσῃ τις νῦν τὰ ἔμμεσα κέρδη, τὰ εἰς λ]σμὸν τῶν οἰκείων καὶ συγγενῶν. Ἀρκεῖ πρὸς ἐνδειξιν ἡ πληροφορία, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἐν Durham ἐπισκόπου, χάρις εἰς τὴν πατρικὴν φιλοστοργίαν, ἀπέκτησεν ἐπτὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα, ἀποφέροντα ἐνιαύσιον εἰσόδημα 336,000 δραχμῶν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΗΠΕΙΡΟ-ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.

Ἡ Ἠπειρος καὶ ἡ Θεσσαλία ἀποτελοῦσιν ὁμοῦ ἓνα νομὸν (βιλαγέτ) τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, φέροντα τὸ ὄνεμα τῆς πρωτεύουσας τῶν Γιάνινα. Ὁ πληθυσμὸς αὐτῶν, κατ' ἄλλους μὲν ὑπολογισμοὺς, ἀναβιβάζεται εἰς 718,350, κατ' ἄλλους δὲ, εἰς 849,831 κατοίκους. Σημειώτεον ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις πρόκειται περὶ μόνων ἀρρένων, διότι, ὡς γνωστὸν, αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς Τουρκικαῖς ἀπογραφαῖς δὲν εἶναι ἐναριθμοί. Κατὰ τὸ Monatschrift für der Orientek τῶν 718,350 ἀρρένων τῆς Ἠπέρου καὶ Θεσσαλίας, 467,601 ἀνήκουσιν εἰς τὴν Χριστιανικὴν πίστιν καὶ 250,749 εἰς τὴν Μωαμεθανικὴν. Ἐκαστος δύναται νὰ προσθαφαιρέσῃ ἐν τῇ ἀναλογίᾳ τῶν θρησκευτικῶν τούτων μερίδων, τῶν ὁποίων ἡ τελευταία ὄζει διπλωματικῆς ἐννοίας παρὰ τοῖς ὀπωσοῦν ἀπλοικοῖς Τούρκοις πολιτειογράφοις. Εἶναι τόσον Ἑλληνικαὶ ἢ Ἠπειρος καὶ ἡ Θεσσαλία, ὥστε ἐὰν εἰς τὸ ἥμισυ κατεβιβάζετο ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἐν αὐταῖς Ὀθωμανικοῦ στοιχείου, θὰ ἦτο συντομωτέρα ἢ πρὸς τὴν μέσην ἀλήθειαν ὁδός.

Οἱ δεύτεροι ὑπολογισμοί, οἱ εἰς 849,831 κατοίκους ἀναβιβάζοντες τὸν Ἠπειρο-θεσσαλικὸν πληθυσμὸν, ἀνήκουσιν εἰς ἐκθεσιν τοῦ ἐν Ἰωανίνοις προξένου τῆς Γαλλίας (1)· δὲν διασαφίζουσι δὲ ἂν ἐν αὐτοῖς περιλαμβάνονται μόνον οἱ ἄρρενες ἢ καὶ αἱ γυναῖκες. Βεβαίως ἡ διαφορὰ εἶναι σημαντικὴ, διότι ἐὰν κατὰ τοὺς πρώτους ὑπολογισμοὺς, συνυπολογιζομένων καὶ τῶν γυναικῶν μέχρι, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, τοῦ διπλασίου, προβιβάζεται ὁ ὅλος

(1) Ἴδ. Journal de la Société de statistique de Paris, φιλ. 6, Ἰούνιος 1877, σελ. 166.

πληθυσμός τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας εἰς 1,436, 700, ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τοὺς δευτέρους, μένει μεταίωρος ὁ ἀπογραφικὸς οὖτος συνδυασμός.

Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, ἰδοὺ πῶς διαμοιράζεται μεταξύ τῶν πέντε ἐπαρχιῶν (σανδζάκ) τῆς Ἠπειρο-θεσσαλίας ὁ ἐν τῷ δευτέρῳ ὑπολογισμῷ πληθυσμός :

Γιάνινα	242,927
Ἄργυρόκαστρον	493,417
Βεργί	444,653
Πρέβεζα	71,845
Θεσσαλία	227,739

Ἀπὸ τῆς αὐτῆς προξενικῆς πηγῆς, ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσι αἱ ἐπόμεναι φορολογικαὶ κατὰ τὴν Ἠπειρον καὶ Θεσσαλίαν πληροφορίαι, στηριζόμεναι εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς οἰκονομικῆς τοῦ βιλαγετίου διακίσεως. Κατὰ πρῶτον λόγον ἔρχονται ἐξ κεφαλατωδέσταται φόρων κατηγορίαι, τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα διανέμονται μεταξύ τῶν ἐτῶν 1874 καὶ 1875 ὡς ἑξῆς :

Βεργί (ἄμεσοι φόροι) 8,716,674 γρόσια τῷ 1874 καὶ 8,788,778 τῷ 1875.

Βεδελάτ-ἄσκεριέ (φόροι ἀντικαταστάσεως ἐν τῷ στρατῷ) 6,342,959 τῷ 1874 καὶ 8,787,815 τῷ 1875.

Ἀχσάρ (δεκάτη) 31,891,464 τῷ 1874 καὶ 31,099,568 τῷ 1875.

Ἀγγνάμ (φόρος ποιμνιακός) 16,104,073 τῷ 1874 καὶ 14,131,400 τῷ 1875.

Ρουζουμάτ (ἔμμεσοι φόροι) 4,726,513 τῷ 1874 καὶ 2,988,500 τῷ 1875.

Τὰ δημόσια κτήματα 5,429,603 τῷ 1874 καὶ 3,998,500 τῷ 1875.

Τὸ ὅλον ἀπὸ τῶν ἐξ τούτων φορολογικῶν κατηγοριῶν γρόσσ. 72,908,286 τῷ 1874 καὶ 69,794,264 τῷ 1875.

Ἡ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐλάττωσις ὀφείλεται εἰς τὴν κατ'αὐτὸ ἐνσκήψασαν ἐν τῷ βιλαγετίῳ ἐπιζώστιαν

καί εἰς τὴν ἐμπορικὴν ἰδίως περὶ τὰ σιτηρὰ στασιμότητα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τελώνια, τὸ χαρτόσημον, τὰ μονοπώλια τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ ἄλατος, ὡς καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν πνευματωδῶν ποτῶν φόρους, τὰ εἰσοδήματα αὐτῶν ἀνήκουσι εἰς τὴν διαχείρισιν ἰδιαιτέρου οἰκονομικοῦ κλάδου, ἐκ τοῦ ὁποίου γνωστὰ μὲν εἶναι τὰ κατὰ τὴν Ἠπειρον, καθυστεροῦσι δὲ αἱ κατὰ τὴν Θεσσαλίαν πληροφορίαι, δυνάμεναι ἐξ ἀναλογίας μόνον νὰ συμπληρώσωσι τὴν προκειμένην μελέτην. Τοιοῦτοτρόπως ἐν τῇ Ἠπείρῳ κατὰ τὸ ἔτος 1875 τὰ μὲν τελώνια παρήγαγον 2,257,637 γρόσια, ὁ δὲ καπνὸς 1,733,322, τὸ ἄλας 1,426,021, τὸ χαρτόσημον 602,010, τὰ πνευματώδη ποτὰ 464,831· τὸ ὅλον ἀπὸ τῶν εἰδικῶν τούτων πηγῶν ἐκ τῆς Ἠπείρου 6,453,821 γρόσια. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς θέλομεν κατωτέρω ἰδεῖ, τὰ ἡμίσεα σχεδὸν τῶν κατὰ τὸ 1874 εἰσοδημάτων ἀπὸ τῶν προμνησθεισῶν ἐξ γενικωτέρων κατηγοριῶν (Βεργί κλπ.) καθ' ὅλοκληρον τὸ βιλαγέτιον τῆς Ἠπειρο-θεσσαλίας, ἀνήκουσι εἰς μόνην τὴν Θεσσαλίαν, τὸ ἐμπόριον τῆς ὁποίας ὡς καὶ ἡ γεωλογικὴ καὶ βιομηχανικὴ παραγωγή εἶναι εἰς πολλῷ ἀνθηροτέραν κατάστασιν σχετικῶς πρὸς τὴν Ἠπειρον, ἐὰν προσθέσωμεν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἀπὸ τῶν τελωνίων κλπ. εἰσοδήματα ταύτης, καὶ ἕτερα 8,000,000 γρόσια ἀπὸ τῶν αὐτῶν εἰδικῶν πηγῶν διὰ τὴν Θεσσαλίαν, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δὲν ἀπομακρυνόμεθα πολὺ τῆς ἀληθείας. Τοιοῦτοτρόπως συνυπολογιζομένων τῶν γενικῶν καὶ εἰδικῶν εἰσοδημάτων, τὰ ὁποῖα ὁ δημόσιος θησαυρὸς τῆς Τουρκίας ἀντλεῖ ἐκ τοῦ βιλαγετίου τῆς Ἠπειρο-θεσσαλίας, ἀναβιβάζονται ταῦτα διὰ τὸ ἔτος 1875 εἰς 84 περίπου ἑκατομ. γροσίων, ἧτοι (πρὸς 4 γρ. ἢ δραχμῆ) 20 7]40 ἑκατομ. δραχ. εἰς τὰ ὁποῖα δὲν περιέχονται αἱ ἐκ τῶν λοιπῶν ἱστορικῶν τῆς χώρας λόγων, ὑπὸ διαφόρους μορφάς, περιπέτεια, ἀναλυόμεναι εἰς σπουδαίας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον χρηματικὰς ποσότητας.

Ἴνα ἐννοήσωμεν τὴν οἰκονομικὴν σημασίαν ἐκάστης

τῶν πέντε ἐπαρχιῶν (σανδζιάκ), τῶν ἀποτελουσῶν τὸ βιλαγέτιον τῆς Ἡπειρο-θεσσαλίας, ἀρκεῖ ἢ κατ' αὐτὰς σχετικῆ ἐν ἔτει 1874 γονιμότης τῶν προσημειωθεισῶν ἕξ γενικωτέρων φορολογικῶν κατηγοριῶν. Ὁ ἐπόμενος πίναξ περιλαμβάνει τὴν πληρεστέραν, κατὰ τὰ ἐνόητα, σειρὰν πληροφοριῶν.

Φόροι	Ἰωάννινα	Ἀργυροκάστρον	Βεράτ	Πρέβεζα	Θεσσαλία
Βεργί	2,224,479	992,766	850,583	836,739	3,845,097
Βεδελάτ-Ἀσκερίς	2,274,213	984,678	426,245	747,054	4,943,769
Ἀγσάρ	4,940,212	3,474,388	3,863,796	2,934,464	16,684,604
Ἀγγνάμ	2,298,493	4,683,005	4,554,097	4,633,020	8,935,458
Ρουζουμάτ	1,019,026	760,940	820,467	600,845	4,525,235
Δημοσ. κτήματ.	1,190,405	468,955	935,856	814,849	4,722,538
Ὅλον	13,943,828	8,364,742	8,448,044	7,530,971	34,623,701

Ἐὰν συγκρίνωμεν πρὸς ἀλλήλας τὰς ἀπὸ τῶν ἀριθ.

μῶν τούτων οἰκονομικῶς καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν ἐνδείξεις, πρώτη παρίσταται ἡ ἐπαρχία τῆς Θεσσαλίας, δευτέρα ἡ τῶν Ἰωαννίνων, τρίτη ἡ τοῦ Βερατίου, τετάρτη ἡ τοῦ Ἀργυροκάστρου, καίτοι κατὰ τὸν πληθυσμὸν, ὡς εἶδομεν, προίσταται αὕτη τῆς τοῦ Βερατίου, καὶ πέμπτη ἡ τῆς Πρεβέζης. Ὁ σημαντικώτερος φόρος ἀνήκει εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς (Ἀγσάρ, δεκάτη), ἀποτελῶν ὑπὲρ τὰ δύο πέμπτα τοῦ ὅλου φορολογικοῦ εἰσοδήματος (34,894,464 γρόσια ἐπὶ 72,908,286) ἀκολούθως δὲ ἔρχεται ὁ ποιμνιακὸς φόρος (Ἀγγνάμ), ἀποτελῶν πλέον τοῦ πέμπτου (16,401,073 γρόσια ἐπὶ 72,908,286). Σημεῖον ὅτι ἡ οἰκονομικὴ βᾶσις τοῦ βιλαγετίου τῆς Ἡπειρο-θεσσαλίας εἶναι ἡ γεωργία καὶ ἡ ποιμενική. Πλέον τοῦ ἡμίσεως αὐτῆς ἀνήκει εἰς μόνην τὴν ἐπαρχίαν τῆς Θεσσαλίας (25,077,062 γρόσια κατ' αὐτὴν ἐπὶ 47,992,537 τοῦ ὅλου τῶν δύο τούτων φόρων καθ' ὅλον τὸ βιλαγέτιον). Ἡ διανομὴ τοῦ εἰς χρήματα στρατιωτικοῦ φόρου παριστᾷ τὸ φαινόμενον, ὅτι, ἐνῶ ἡ ἐπαρχία τῆς Ἡπείρου εἶναι, ὡς εἶδομεν, ὀλιγανθρωποτέρα τῆς Θεσσαλίας, πληρῶναι ἐν τούτοις πλείοτερον εἰς στρατιωτικὴν ἀντικατάστασιν, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ τῆς Πρεβέζης ἀπέναντι τῆς τοῦ Βερατίου.

ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΑΘΗΝΩΝ.

(Μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως δημοσιεύομεν τὴν ἐπομένην ἀπάντησιν τοῦ κ. Δημάρχου Ἀθηναίων εἰς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «ἢ ἐν Ἀθήναις λειψυδρία» ἀρθρον τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως. Ἐνῶ ἀπ' ἐνὸς διασαφηνίζεται ἐντεῦθεν, ἀπὸ νεωστῶτων πληροφοριῶν, τὸ ζήτημα τῶν Ἀθηναϊκῶν ὑδάτων, ἀφ' ἑτέρου αἱ εἰς ἀνάπτυξιν αὐτοῦ στάθεραὶ προσπάθειαι τοῦ ἐντίμου δημάρχου κ. Κυριακοῦ εἶναι ἀνώτεροι παντὸς ἐπαίνου).

Κύριε Συντάκτα,

Λίαν ἀργὰ ἀνέγνωνα ὅσα ἐν τῇ Οἰκονομικῇ Ἐπιθεωρήσει γράφονται περὶ τῶν ὑδάτων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν. Ἐπιτρέψατέ μοι δὲ νὰ παρατηρήσω ὑμῖν ὅτι ὅσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γράφονται, βεβαίως εἶναι ἐρανισμένα ἐκ τῆς ὁποίας ἐδημοσίευσεν ἐκθέσεως τοῦ Γάλλου μηχανικοῦ K. Bergeau· ἀλλ' αὕτη πραγματεύεται περὶ τῶν ὑ-

δάτων τῆς πόλεως πρὸ τοῦ ἔτους 1872, ἤτοι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν παρὰ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς ἐκτελεσθέντων ὑδραυλικῶν ἔργων.

Σήμερον ἡ πόλις, Κ. Συντάκτα, ὅτε ἡ ξηρασία μαστίζει ἅπασαν τὴν Ἀττικὴν, ὅτε πολλαὶ πηγαὶ καὶ αὐτῆς τῆς Πεντέλης ἀπεστεύρουν, τὸ διοχετευόμενον εἰς τὴν πόλιν ὕδωρ διὰ τοῦ Ἀδριανείου ὑδραγωγείου ἀνέρχεται εἰς 2600 δράμια, ἐκ τῆς ἐξακολουθήσεως δὲ τῶν ὑδραυλικῶν ἐργασιῶν ἐντὸς τοῦ ἐρχομένου σαββάτου θέλουν μετοχευθῆ 250 μέχρι 300 δράμια ἐτέρου ὕδατος.

Ὡς γινώσχετε, Κύριε Συντάκτα, τὰ 2600 δράμια ὕδατος παρέχουσι καθ' ἕκαστον ἡμερονύκτιον εἰς τὴν πόλιν ὕδωρ ὀκτάδων τουρκικῶν 1,878,000. Ἐπειδὴ δ' ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως δὲν ὑπερβαίνει τὰς 55 χιλιάδας, ἐπεταὶ ὅτι εἰς πᾶν ἡμερονύκτιον ἀναλογοῦσιν εἰς ἕκαστον ἄτομον 34 ὀκτάδες ὕδατος, ποσότης ὑπερβαίνουσα κατὰ πολὺ πολλῶν Εὐρωπαϊκῶν πόλεων. Προσθετέον δ' ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὕδατος τοῦ Ἀδριανείου ὑδραγωγείου ἡ πόλις κέκτηται καὶ διάφορα φρέατα, ὧν τὸ ὕδωρ χρησιμεύει εἰς πλύσιν καὶ ἄλλας οἰκιακὰς ἀνάγκας.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων πληροφορεῖσθε, ὅτι ἡ πόλις δὲν πάσχει ὑπὸ λειψυδρίας· καίπερ τῆς ξηρασίας μαστιζούσης, ὡς προεῖπον, ἅπασαν τὴν Ἀττικὴν.

Ἐὰν δὲ εὐαρεστηθῆτε ν' ἀναγνώσῃτε τὸ ὅποιον ἀποστέλλω ὑμῖν φυλλάδιον, περιλαμβάνον τὸν λογαριασμὸν τῆς ἐν γένει διαχειρίσεως τοῦ Δήμου, τοῦ ἔτους 1876, θέλετε πεισθῆ πόσον ὕδωρ διαθέτει ὁ Δήμος, πόσον διοχετεύεται εἰς τὰς δημοσίας κρήνας, πόσον ἀνήκει εἰς ἰδιοκτητὰς καὶ πόσον ἀπόλλυται ἐκ τῶν παρεκτροπῶν τῶν οἰκοδομούντων καὶ διατηρούντων κηπάρια (1).

[1] Ἀριθμὸς 1435

Πρὸς τὴν Νομαρχίαν Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Ἐπόμενος πρὸς τὰς γενομένας ἐξηγήσεις ἐνώπιον τοῦ Κυρίου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὑμῶν τε καὶ ἡμῶν, καὶ τὰς δοθείσας παρ' αὐτοῦ προφορικὰς διαταγὰς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Β. Νομαρχίαν ὀνομαστικὸν κατάλογον ἐμφαινόντα,

α) τοὺς λαμβάνοντας ἐπὶ πληρωμῇ ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν ὕδωρ, καὶ τὸ ποσόν, ὕπερ ἕκαστος, τούτων λαμβάνει.

Τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀνέρχεται εἰς δράμια 1082 $\frac{1}{2}$ ὑπολογιζομένου τοῦ δραμίου καθ' ἕκαστον ἡμερονύκτιον εἰς 720 ὀκτάδες τουρκικὰς.

Εἶν' ἀληθές, Κύριε Συντάκτα, ὅτι ἡ τροποποίησις τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ἐπήνεγκε τὴν ἐπὶ παλαιῶν τιμῶν ὑδραγωγείων οἰκοδομήν, ἀλλὰ τὰ ὑδραγωγεῖα ταῦτα δὲν ἤθελον σπουδαίως ὑπηρετῆσαι τὴν πόλιν, καθ' ὅσον τὸ ὕδωρ αὐτῶν δὲν εἶναι πόσιμον, ὡς ἐκεῖνο τοῦ Γερανίου, ὅπερ βεβαίως τὰς πηγὰς του ἔχει κατὰ τὸν Λυκαβητὸν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑφίστανται καταδόθραι καὶ ἀπόπατοι τῶν οἰκίῶν, δι' ὧν διέρχεται.

Κατ' ἐμὲ τὸ ὑδραυλικὸν ζήτημα θέλει λυθῆ, καὶ διὰ τὸ μέλλον, διὰ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ὄλου Ἀδριανείου ὑδραγωγείου καὶ τῶν ἐγκαρσίων αὐτοῦ. Τοῦ ἔργου δὲ τούτου τὴν ἀποπεράτωσιν εὐαρεστηθῆτε, νὰ ὑποστηρίξῃτε διὰ τῆς χαρακτηριζούσης ὑμᾶς φιλοπατρίας καὶ ἀξιοπαίναυ περιτῶν κοινῶν μεριμνῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουνίου 1877.

Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων
Π. Σ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ.

(β) τοὺς δὲ ἰδιοκτησίαν τῶν οἰκιοποιουμένων καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν λαμβάνοντας ὕδωρ, καὶ τὰ ἀγαθοεργὰ κατὰστήματα, εἰς ἃ δωρεὰν χορηγεῖται τὸ ὕδωρ.

Τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀνέρχεται εἰς δράμια 51 $\frac{1}{2}$.

γ) τὰς δημοσίας βρύσεις καὶ τὸ πρὸς τὰ διοχετευόμενον εἰς ἕκαστην αὐτῶν.

Τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀνέρχεται εἰς δράμια 825.

Ἐν συνόλῳ τὸ διατιθέμενον ὕδωρ συμποσοῦται εἰς δράμια 1959.

Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ κ. Κορδέλλα γενομένην καταμέτρησιν τοῦ ὕδατος ἐνώπιον ἡμῶν, τοῦ εἰς τὴν κεντρικὴν δεξαμενὴν διοχετευομένου, τὸ ὕδωρ συμποσοῦται εἰς 6 $\frac{1}{2}$ ὀκτάδες ἤτοι 2600 δράμια, ὥστε ἐκ τοῦ διατιθεμένου εἰς τὴν πόλιν ὕδατος ὑπολείπονται δράμια 641, ἅτινα βεβαίως κατανάλλασκονται λαθραίως οὐ μόνον ὑπὸ τῶν οἰκοδομούντων ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἄλλων ἰδιοκτητῶν διατηρούντων κηπάρια.

Ἐναπόκειται εἰς Ἰμάς, Κ. Νομάρχη, νὰ μεριμνήσῃτε ὅπως ἡ Ἀστυνομικὴ λάβῃ τὰ πρόσφορα μέτρα πρὸς πρόληψιν πάσης λαθραίας διοχετεύσεως τοῦ ὕδατος, διότι τοῦτο προσβάλλει οὐσιωδῶς τὰ συμφέροντα τοῦ δήμου, καὶ διακωλύει τὸ τακτικὸν κατάβρεγμα τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως, ὥστε, πρὸς τὴν δημοσίον καὶ ὁ δῆμος ἀναγκάζονται νὰ προμηθεύωνται τὸ ὕδωρ ἐπὶ ἀδρᾷ δαπάνῃ ἐκ μεμακρυσμένων μερῶν.

Ἀθήναι, τῇ 5 Ἀπριλίου 1877.

Εὐπειθέστατος
ὁ Δήμαρχος
Π. Σ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ.

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Τῆ 16 Μαΐου 1877 συνήλθεν ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ ἐν ἐκτάκτῳ συνόδῳ πρὸς ψήφισιν κατεπειγόντων νομοθετημάτων, ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐπιβαλλομένων. Ἦρξατο ἀπὸ τοῦ κυβερνητικοῦ ζητήματος, καὶ ἀφοῦ ἐν δέκα ἡμέραις ἔρριψε δύο κυβερνήσεις καὶ ἐσχημάτισε δύο (19 Μαΐου καὶ 26 Μαΐου), προέβη εἰς τὰ νομοθετικὰ ἔργα τῆς, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ἐπίσημος ἐφημερὶς ἐδημοσίευσε μέχρι τῆς 25 Ἰουνίου 1877 δώδεκα νόμους (ΧΙΓ'—ΧΚΔ'). Σκοπὸν τὴν ἀπὸ γενικῆς τινος ἐπόψεως ἀνάλυσιν τῶν κατ' αὐτοὺς θεμάτων, ἀφίνω κατὰ μέρος τὴν κυβερνητικὴν τῆς Βουλῆς ἔννοιαν, μεθ' ὅλης τῆς κατ' αὐτὴν ἱστορίας καὶ τῶν ἐνδεχομένων συνεπειῶν.

α) Νόμος ΧΙΓ' τῆς 9 Ἰουνίου 1877—Κατ' αὐτὸν ἡ μὲν οἰκονομικὴ διαχείρησις τῶν δασῶν ἀνετέθη εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ἐφόρους, οἵτινες ἐκδίδουσι τὰς ἀδείας τῆς ὑλοτομίας (ἐξαιρουμένων τῶν δι' οἰκιακὴν χρῆσιν καυσοξύλων), τὰ δικαιώματα τῆς ὁποίας εἰσπράττονται ἀμέσως ὑπὸ ταμιακοῦ εἰσπράκτορος, ἡ δὲ φύλαξις τῶν δασῶν καὶ ἡ καταδίωξις τῶν κατ' αὐτὰ ἀνομημάτων ἀνετέθη εἰς τὴν χωροφυλακὴν, τῆς ὁποίας ἡ περὶ τὰ δάση νέα ὑπηρεσία διαιρεῖται εἰς 42 ἐπαρχιακὰς περιφερείας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν οἰκείων μοιράρχων καὶ ὑπομοιράρχων, ἐξ ὧν οἱ μὲν θεωροῦνται καὶ ὡς δασάρχαι, οἱ δὲ καὶ ὡς δασονόμοι ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν πρώτων διατελοῦντες. Ἄμα συμβῆ ἀνόμημά τι δασικόν, οἱ χωροφύλακες, ἐνωμοτάρχαι, ὑπομοιράρχοι καὶ μοιράρχοι πέμπουσι τὰς μηνύσεις καὶ τὰ συντασσόμενα πρωτόκολλα πρὸς τοὺς ἀρμοδίους δημοσίους κατηγοροῦς ἢ παρὰ Πλημμελειοδίκαις Εἰσαγγελεῖς καθόσον δηλαδὴ πρόκειται περὶ πταισματος, ἢ πλημμελήματος καὶ κακουργήματος, εἰδοποιῶντες συγχρόνως καὶ τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅπως κατὰ τὰς περιστάσεις παρασταθῆ οὗτος ὡς πολιτικὸς ἐνάγων.

Κατὰ τριμηθίαν οἱ μοιράρχοι καὶ ὑπομοιράρχοι τῆς δασικῆς χωροφυλακῆς ὑποβάλλουσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν κατὰστασιν τῶν περὶ τὰ δάση συμβάντων

ἀνομημάτων, καθὼς καὶ τῶν ἐκδοθεισῶν ἀδειῶν, τὰς ὁποίας ἐπὶ τούτῳ ἅμα τῇ ἐκδόσει τῶν ἐπιθεωροῦσι καὶ εἰς βιβλίον καταχωροῦσιν. Ἐν γένει ἡ ἐποπτεῖα, τόσον πρὸς τὴν χωροφυλακὴν ὅσον καὶ πρὸς τοὺς οἰκονομικοὺς ἐφόρους, ἀνετέθη εἰς τοὺς Νομάρχας καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν διὰ τὴν δασονομικὴν ὑπηρεσίαν χωροφυλάκων ὀρίζεται εἰς 190 ἄνδρας, ἀπὸ δὲ τοῦ Ἰουλίου—Σεπτεμβρίου εἰς 300, ἐκλεγομένους ὑπὸ τῶν μοιράρχων ἐξ ἐκάστης ἐνωμοτίας μεταξὺ τῶν ὑπηρετησάντων ὁλόκληρον θητείαν ἐν τῷ τακτικῷ στρατῷ, προτιμωμένων τῶν παλαιότερων καὶ ἀποκλειομένων τῶν ἐντοπιῶν.

Ἐν γένει αἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δασονομικῶν καθόντων ἀξιόποιοι πράξεις τῆς χωροφυλακῆς ὑπάγονται εἰς τὴν τακτικὴν ποινικὴν δικαιοσύνην. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς πειθαρχικὰς ποινὰς (ἐπιπληξίς καὶ πρόστιμον μέχρις 100 δραχ.) ἐπιβάλλονται αὐταὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπὸ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἐν καθυστερήσει τούτου ὀκταημέρῳ, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ δασονομικὴ τῆς χωροφυλακῆς ὑπηρεσία συνδέεται πρὸς τὰ ἐξῆς μηνιαῖα ἐπιμίσθια: 40 δραχ. ὁ μοιράρχος, 30 ὁ ὑπομοιράρχος, 30 ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, 10 ὁ ἐνωμοτάρχης, ὑπενωμοτάρχης ἢ χωροφύλαξ.

Διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν τῶν δασῶν ἐποψὴν ὀρίζονται τέσσαρες ἐπιθεωρηταί, ἐξ ὧν οἱ δύο ἐπιτρέπεται ἵνα ᾧσι καὶ ἀλλοδαποί, φέροντες εἰδικὸν δίπλωμα, δυναμένους τῆς Κυβερνήσεως νὰ τοὺς πολιτογραφῆσιν διὰ Β. διατάγματος. Κατ' ἔτος ἐνεργοῦσιν οὗτοι γενικὰς καὶ μερικὰς ἐπιθεωρήσεις τῶν δασῶν, κατὰ τὰς ὁποίας δύνανται νὰ ἀνακρίνωσιν, ὡς καὶ ἡ χωροφυλακὴ, ἣτις ὑπόκειται εἰς τὰς διαταγὰς τῶν.

β') Νόμος ΧΙΔ' τῆς 10 Ἰουνίου 1877.—Δι' αὐτοῦ τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου τῆς ἀξίας ἐν γένει μὲν διαιροῦνται εἰς 30 κλάσεις:

1—2 δραχ. ἐπὶ ποσότητος 10—150 δραχμῶν, 1 δραχ.—300, 2—600, 3—900, 4—1200, 5—1500, 6—1800, 7—2100, 8—2400, 9—2700, 10—3000, 12—3600, 14—4200, 16—4800, 18—5400, 20—6000, 30—9000, 40—12000, 50—15000, 60—18000, 70—21000, 80—24000, 90—27000, 100—30000, 150—45000, 200—60000, 250—75000, 300—90000, 400—120000, 500—150000, ὑπεράνω δὲ 25 δραχ. κατὰ πᾶσαν δεκάδα χιλιάδων δραχμῶν.

Ειδικῶς δὲ ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν ἐγγράφων εἰς 18 κλάσεις:

1) 2 δραχ. ἐπὶ ποσότητος μέχρι 750 δραχμῶν, 4—1500, 2—3000, 3—4500, 4—6000, 6—9000, 8—12000, 10—15000, 14—21000, 18—27000, 22—33000, 26—39000, 30—45000, 40—60000, 50—75000, 60—90000, 90—120000, 120—150000 καὶ ὑπεράνω.

Προβιβάζεται δὲ ἀπὸ $\frac{1}{4}$ εἰς $\frac{1}{2}$ δραχ. τὸ τέλος τῶν πρὸς τὴν διοίκησιν ἀναφορῶν, τῆς συνεχείας τῶν ἐπισυναπτομένων ἐγγράφων, τῶν ἀποδεικτικῶν πληρωμῆς ἀνω τῶν 10 δραχμῶν καὶ τῶν διαβατηρίων. Ὑποβάλλονται εἰς χαρτόσημον οἱ ἐπὶ δικαστηρίου συμβιβασμοί, ὡσανεὶ ἐγένοντο ἐνώπιον συμβολαιογράφου. Ἐπίσης αἱ ἐγγράφαί εἰς τὰ ἐνάκτια τῶν δικαστηρίων ὑποβάλλονται (ἐπὶ ταῖς κεκανονισμέναις ποινικαῖς εὐθύναις τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως) εἰς κινήτων χαρτόσημον, ἐπιτιθέμενον εἰς τὴν οἰκίαν στήλην, 1 δραχ. διὰ τὰ Πρωτοδικεῖα, 2 διὰ τὰ Ἐφετεῖα, 3 διὰ τὸν Ἄρειον Πάγον, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν ὑπὸ δικηγάρων τοῦ δημοσίου ἐνεργουμένων. Ἐπίσης αἱ διασαφῆσεις καὶ αἰτήσεις ἀποταμιεύσεως, ἀναγνωρίσεως, ἀναλώσεως καὶ ἀποστολῆς ἐμπορευμάτων εἰς χαρτόσημον τάξεως 1|2 δραχ. ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἀντιτύπου ἐκάστης, τὰ τελωνιακὰ δηλωτικὰ καὶ διαβατήρια καὶ αἱ εἰς τὰ τελωνεῖα διδόμεναι φορτωτικαὶ 1 δραχ., τὰ εἰσιτήρια τῶν σιδηροδρόμων καὶ ἀτμοπλοίων εἰς τέλος λεπτῶν πέντε καὶ τῶν θεάτρων λεπ. 10 κατὰ δραχμὴν, θεωρουμένων τῶν κλασμάτων ταύτης ὡς ἀκεραίας δραχμῆς.

Τὸ χαρτόσημον φέρει 30 γραμμὰς, πλείονες τῶν ὁποίων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γράφονται ἐπ' αὐτοῦ, ἐπὶ ποινῇ προσαρτήσεως ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ταμίου ἴσης ἀξίας κινήτου χαρτοσήμου, μέχρι τῆς ὁποίας ἀπαράδεκτον τὸ ἐγγράφον ἐνώπιον τῶν εἰς ἃς ὑποβάλλεται ἀρχῶν. Αἱ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους περὶ χαρτοσήμου ποιναὶ, ἐπὶ συναλλαγματικῶν ἐν γένει καὶ γραμματίων, ἐπιβάλλονται ἀλληλεγγύως εἰς τοὺς ἐκδότας, ὀπισθογράφους, ἀποδέκτας καὶ κομιστάς αὐτῶν. Ἐπὶ συναλλαγματικῶν δὲ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, αἱ ποιναὶ αὗται ἐπιβάλλονται εἰς τοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ τοιούτους, προστιθεμένου καὶ προστίμου 200 δραχ. διὰ τοὺς ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς ἐκδότας καὶ ὀπισθογράφους ὑπὲρ τοῦ καταγγειλαντος τὴν παράβασιν τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου.

Ἡ μερικὴ πώλησις τοῦ χαρτοσήμου ἐνεργεῖται δι' ὑπαλλήλων, τοὺς ὁποίους ὀρίζει Β. διάταγμα. Ἐν τοῖς ο)ο ἀνήκει εἰς αὐτοὺς λόγῳ προμηθείας, ἐξαιρουμένου τοῦ ἀνω τῆς δραχμῆς χαρτοσήμου τάξεως μελανῆς σφραγίδος, καθ' ἃ οὐδεμία χωρεῖ προμήθεια. Ὅσον ἀφορᾷ ἰδιαιτέρως τοὺς συμβολαιογράφους, τὸ δικαίωμα τῶν ὀρίζεται εἰς 25 τοῖς ο)ο. Ἐπὶ τῶν τελῶν τῶν κληρονομιῶν καὶ κληροδοσιῶν 3 τοῖς ο)ο ἀνήκουσιν εἰς τοὺς οικονομικοὺς ἐφόρους καὶ 10 τοῖς ο)ο εἰς τοὺς δήμους τῆς σταθερᾶς διαμονῆς τοῦ ἀποβιώσαντος.

γ) Νόμος ΧΙΕ' τῆς 16 Ἰουνίου 1877.—Χορηγεῖ ἀναπληρωτικὴν πίστωσιν δρ. 184,000 ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς πληρωμὴν τόκων ἐντόκων γραμματίων (120,000 δρ.), διὰ τὸ Σφραγιστήριον (50,000), διὰ τὴν περὶ τὰ μεταλλεῖα ὑπηρεσίαν (5,000), διὰ καλλιέργειαν καὶ μεταφορὰν ἀλάτων (6,000). Κατὰ τὰ $\frac{1}{10}$ πρόκειται περὶ δαπανῶν, αἵτινες οὐδὲν ἔχουσι κοινὸν πρὸς τὴν ἑκτακτον φύσιν τῶν ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων.

δ) Νόμος ΧΙΣΤ' τῆς 13 Ἰουνίου 1877.—Ἐπεκτείνει τὰς ποινὰς τοῦ λαθρεμπορίου ἀπὸ τῆς διοικητικῆς αὐτῶν ἐννοίας εἰς τὴν κυρίως δικαστικὴν, ἐπιβάλλων φυλάκισιν 3 ἡμερῶν μέχρι 3 μηνῶν καὶ ἐν ὑποτροπῇ μέχρις 6 μηνῶν κατὰ τῶν αὐτουργῶν καὶ συνεργῶν τοῦ λαθρεμπορίου. Συγχρόνως ἐπὶ θαλασσίων λαθρεμπορίων, ἀφαιρεῖται καὶ τὸ δίπλωμα τοῦ πλοιάρχου (ὑποθέτω μόνον τοῦ Ἑλληνος, ἐπειδὴ ὁ νόμος σιωπᾷ). Ἐν γένει οἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διὰ τὴν Ἑλλάδα φορτόνοντες πλοῖαρχοὶ πάσης σημαίας ὀφείλουσι νὰ ἐγχειρίζωσιν εἰς τὸ Ἑλλ. προξενεῖον δηλωτικὸν τοῦ φορτίου, εἰς ὃ προσαρτῶσι τὴν φορτωτικὴν. Καὶ τὰ ἐγγράφα μὲν ταῦτα διευθύνει ταχυδρομικῶς ὁ Πρόξενος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀντίγραφα δὲ αὐτῶν ἐν ἐσφραγισμένῳ φακέλλῳ παραδίδει τῷ πλοιάρχῳ, ἵνα τὰ ἐγχειρίσῃ τῇ ὑγειονομικῇ ἀρχῇ τῆς ἐκφορτώσεως. Διὰ τὴν μὴ ἐκ θαλασσίου δυστυχήματος ἀπώλειαν τοῦ φακέλλου τούτου ὁ Τελώνης ἐπιβάλλει τῷ πλοιάρχῳ 50—100 δρ. πρόστιμον, ὅπερ τριπλασιάζεται, ἂν τὸ κατὰ τὸν τελωνιακὸν νόμον εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχὴν διδόμενον δηλωτικὸν διαφέρῃ οὐσιωδῶς τοῦ πρὸς τὸν Πρόξενον ἐγχειρισθέντος, καὶ πεναπλασιάζεται ἐὰν δὲν ἐνεχειρίσθῃ παν-

τάπασι τῷ Προξένῳ δηλωτικόν. Ὑπὸ τὸν ὄρον τῶν τιμωριῶν τούτων, καὶ ἀνεξαρτήτως αὐτῶν ὁσάκις τὸ πλοῖον προέρχεται ἐκ τόπου ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχει Ἑλλ. προξενικὴ ἀρχή, ὁ πλοίαρχος ὀφείλει νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἀρχὴν τὸ κανονικὸν δηλωτικὸν καὶ τὰς φορτωτικὰς συγχρόνως μετὰ τῆς ὑγειονομικῆς πιστοποιήσεως, ἄλλως δὲν ἐπιτρέπεται ἐλευθέρα συγκοινωνία.

Ὁ ὄρος «ὡς ἔγγιστα» τῶν ἐν τῷ τελωνιακῷ νόμῳ ἀναφερομένων ἐμπορευμάτων ὀρίζεται ἐπὶ μὲν τῶν ἀνεπίδεκτων αὐξήσεως ἢ μειώσεως εἰς 3 τοῖς 0/0, ἐπὶ δὲ τῶν ὑποκειμένων εἰς τοιαύτας εἰς 5 τοῖς 0/0 ὅσοι ἀφορᾷ τὰ ἐξαγόμενα καὶ μεταφερόμενα προϊόντα, εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν 5 τοῖς 0/0, εἰς τὴν δευτέραν 10 τοῖς 0/0. Ὁ ὄρος «ἄγνωστον» συνεπάγει χρέος εἰς πληρωμὴν 20 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ τελωνιακοῦ τέλους, εἰσπραττόμενον καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ πλοίου εἰς πλοῖον μεταφερομένων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπορευμάτων κατὰ τὸν τελωνισμόν αὐτῶν. Τὰ ἀποταμιευτικὰ δικαιώματα εἰσπράττονται κατὰ τὸν τελωνισμόν ἢ κατὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἢ ἐσωτερικόν.

Ἡ διασάφησις τῆς τε εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, μετὰ τὴν κανονικὴν θεώρησιν τῆς καὶ πρὸ τοῦ τελωνισμοῦ τῶν ἐμπορευμάτων, θέλει ἀντιγράφεσθαι ὁλόκληρος εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ ὑπάρχον βιβλίον τῆς καταχωρίσεως.

ἐ) Νόμος XIX' τῆς 13 Ἰουνίου 1877.— Κατ' αὐτὸν οἱ ὑπαποθηκάριοι, ὑπογραμματεῖς καὶ εἰσπράκτορες τῶν τελωνείων διορίζονται τῇ προτάσει τῶν προϊσταμένων αὐτῶν. Ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ τελώνου καὶ τοῦ ἐλεγκτοῦ, καὶ μετὰ προηγουμένην δέμηνον τοῦλάχιστον διαρκῆ δοκιμασίαν ἐντὸς τελωνίου ἁ τάξεως, διορίζονται οἱ ὑποτελώνου γ' τάξεως καὶ οἱ ἐν τῇ τελωνιακῇ ὑπηρεσίᾳ ἰσοβάθμιοι αὐτῶν. Προτιμῶνται εἰς τὰς κενὰς θέσεις ὑποτελώνου γ' ἢ ἀνωτέρας τάξεως οἱ ἐν τῷ τελωνιακῷ κλάδῳ ὑπηρετήσαντες, ἐὰν μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἀμέσως κατωτέραν θέσιν κριθῶσιν ἄξιοι προοιδιασμοῦ. Δύνανται δὲ, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προεκτεθείσης δέμηνον δοκιμασίας, νὰ διορισθῶσι καὶ οἱ εἰς ἄλλους κλάδους τῆς διοικήσεως ἐπὶ ἐξουσίαν ὑπηρετήσαντες ἰσοβάθμιοι (κατὰ μισθὸν) ὑπάλληλοι, καθὼς καὶ οἱ πολῦται καὶ διδασκτορες τῶν ἐλληνικῶν ἢ ἀλλοδαπῶν πανεπιστημίων.

Ἡ εὐθύνη ὀρίζεται ἀλληλέγγυος μεταξὺ τελωνῶν, ἐλεγκτῶν καὶ ἀναπληρωτῶν αὐτῶν (1) διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν τῆς ἐν γένει διαχειρίσεως. Ἰδιαιτέρως οἱ τελῶναι εὐθύνονται καὶ διὰ τὴν ἀσφαλῆ προσέτι φύλαξιν τῶν ὑπὸ τῶν παρ' αὐτοῖς εἰσπρακτόρων εἰσπραττομένων δημοσίων χρημάτων, καὶ ἐν γένει ὄλων τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα ἀνατεθειμένων εἰσπράξεων. Περὶ τῶν ὑποτελωνῶν καὶ τελωνιακῶν σταθμαρχῶν ὁ νόμος σιωπᾷ· καὶ διατηρεῖται μὲν ἢ ἐπ' αὐτῶν ἐποπτεία τῶν τελωνῶν καὶ ἢ ἀπὸ τούτων ἐξάρτησις, καταργεῖται δὲ ἢ ἐν τοῖς τελωνείοις προεξέλεγεσι τῶν λ]μῶν των, οἵτινες μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καὶ των ἰσολογισμῶν ὑποβάλλονται ἀπ' εὐθείας διὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Αἱ ἐγγυήσεις, εἰς ἃς ὑποβάλλονται οἱ τελωνιακοὶ ὑπάλληλοι, συνίστανται εἴτε εἰς χρήματα εἴτε εἰς μετοχὰς τῶν Τραπεζῶν (Ἐθνικῆς, Πιστωτικῆς, Ἴονικῆς καὶ Βιομηχανικῆς) εἴτε εἰς μεταγενέστερα τοῦ 1862 δημόσια τῆς Ἑλλάδος χρεώγραφα, ὀρίζονται δὲ ὡς ἐξῆς: Τελώνης ἁ τάξεως δρ. 5000, β' τάξεως 4000, γ' τάξεως 3000· Ἐλεγκτῆς τελωνείου ἁ τάξεως δρ. 4000, β' 3000, γ' 2000· ὑποτελώνης ἁ ἢ β' τάξεως δρ. 2000, γ' 1000· ἐπιστάτης τῆς διαμετακομίσεως δρ. 4000· ἀποθηκάριος καὶ ὑπαποθηκάριος δρ. 1000· σταθμάρχης δρ. 500.

Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἀνήκει ἐν μέρει μὲν εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ τελωνείου (ἐπίπληξις ἢ πρόστιμον μέχρι δρ. 25), ὑποκειμένης τῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὴν ἐντὸς εἰκοσαήμερου κρίσιν τοῦ Ὑπουργείου, ἐν γένει δὲ ἐφ' ὄλων τῶν τελωνιακῶν ὑπαλλήλων καὶ δι' ὄλων τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν εἰς αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖον (τὸ πρόστιμον μέχρι 100 δρ. καὶ ἡ προσωρινὴ παῦσις μέχρι 30 ἡμερῶν).

Πρὸς καταστολὴν τῆς λαθρεμπορίας καὶ ἐνίσχυσιν τῆς τελωνιακῆς ὑπηρεσίας ἐπιτρέπει ὁ Νόμος εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὸν διοργανισμόν συστήματος ἀτμακάτων. Προφανῶς ὁ νομοθέτης ἐλπίζει τὸ κύριον τοῦ

(1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 6, τὸν Τελώνην κωλύομενον ἢ ἀπόντα ἀναπληροῖ ὁ Ἐλεγκτῆς, τοῦτον δὲ ὁ Γραμματεὺς· ἐν ἔλλειψιν τῶν δύο τελευταίων, τὸν Τελώνην, ὡς καὶ πάντα προϊστάμενον τελωνιακῆς ὑπηρεσίας, ἀναπληροῦσιν οἱ ταμίαι, οἰκονομικοὶ ἔφοροι, ἐπιστάται τῶν λμμένων καὶ οἱ δεκάρχει, κατ' εἰδικὴν διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου.

ἀποτελέσματος ἐκ τῆς ταχύτητος κατὰ τὴν ἐπισκόπησιν καὶ τὴν ἐνέργειαν. Ἀγαθὴ ἢ ἐλπίς μαρτυρεῖ ὅμως πόσον ὀλίγην γνῶσιν ἔχει ὁ νομοθέτης τῶν πραγματικῶν τῆς λαθρεμπορίας περιστάσεων. Χορηγεῖται πίστωσης δραχ. 29000 πρὸς εὐρεσιν χρεωλυτικῶν δανείου δρ. 320000, ἵνα δι' αὐτοῦ κατασκευασθῶσιν ἀνάλογοι ἀτμάκατοι. Ἐν τούτοις κανὼν ἐν τῇ οἰκονομικῇ ἀπαράβατος, τὸ μὴ διὰ μικρὰ ποσὰ δανείζεσθαι. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη, ἰδοὺ πῶς ὀρίζεται τὸ προσωπικὸν ἐκάστης ἀτμακάτου· μηχανικὸς δρ. 120 κατὰ μῆνα, θερμαστῆς 80, ἀνθρακεὺς 70, ὑπαξιωματικὸς 120, τρεῖς ναῦται ἀνά δρ. 60, τὸ ὄλον 5400 δρ. κατ' ἔτος. Ὁ ὑπαξιωματικὸς καὶ οἱ ναῦται λαμβάνονται ἐκ τῶν ἐπιδιετίαν ὑπηρετησάντων ἀμέμπτως ἐπὶ Ἑλλ. πολεμικῶν πλοίων, οἱ λοιποὶ δὲ καὶ ἐκ τῶν μὴ εἰς αὐτὰ ὑπηρετησάντων. Μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀτμακάτων ἐπιτρέπεται τῷ Ὑπουργῷ νὰ ἐλαττώσῃ κατὰ 50 ἀνδρας τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς.

ς) Νόμος ΧΙΗ' τῆς 18 Ἰουνίου 1877.—Ἀναθετὰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πεζῶν χωροφυλάκων εἰς 2508 (ἐξ ἡμισείας α' καὶ β' τάξεως). Διαιροῦνται εἰς 114 ἐνωμοτίας, ὑπὸ 129 ἐνωμοτάρχας (65 α' τάξεως καὶ 64 β', ἐν οἷς συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ γραμματεῖς) καὶ 114 ὑπενωμοτάρχας. Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς ἐπιτρέπεται ἢ εἰς αὐτὴν μετάθεσις θελόντων στρατιωτῶν τοῦ πεζικοῦ (μὴ ἀντικαταστατῶν) μετὰ τὸν ἕκτον μῆνα τῆς θητείας τῶν.

ζ) Νόμος ΧΙΘ' τῆς 20 Ἰουνίου 1877.—Ἐπαναφέρει εἰς ἐνιαύσιον ἐνέργειαν τὸν περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας προσωρινὸν νόμον ΤΟΔ' τοῦ 1871. Ἡ ἀποτελεσματικότης τοῦ νόμου τούτου καὶ ἡ ἔκτασις γνωστὴ ἐκ τῆς προηγουμένης ἐφαρμογῆς, τὸ δὲ ἐπικαιρὸν ἀνάλογον πρὸς τὰς περιστάσεις. Ἡ ἐπικήρυξις τῶν ληστῶν θέτει αὐτοὺς ἐκτὸς τοῦ νόμου, ἐπομένως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ πρώτου ὅστις ἠδύνατο νὰ τοὺς φονεύσῃ, δι' ὅπερ καθὼς καὶ διὰ τὰς καταδείξεις δίδονται ἀμοιβαὶ ἀνάλογοι. Ἐνεργεῖται δὲ διὰ Β. διατάγματος ἐπὶ τῇ βάσει δικαστικοῦ ἐντάλματος, στηριζομένου ἐπὶ ἐκθέσεως τοῦ Νομάρχου, τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Πλημμελειοδικῶν καὶ τοῦ Μοιράρχου. Ἐπιτείνονται αἱ ποιναί, ἐκτοπίζονται οἱ ὑποπτοὶ λησταποδοχῆς καὶ εὐθύνονται οἱ βλαχοποιμένες. Ἐν γένει ἡ διοίκη-

σις καὶ ἡ δικαιοσύνη ὀπλίζονται διὰ πάσης ταχύτητος καὶ ἐνεργείας.

η) Νόμος ΧΚ' τῆς 21 Ἰουνίου 1877.—Δι' αὐτοῦ ἀφ' ἑνὸς μὲν αὐξάνουσι κατὰ 10 τοῖς ο]ο τὰ εἰς τὰ τελωνεῖα πληρογώμενα εἰσαγωγικὰ τέλη καὶ τὰ τοῦ χαρτοσήμου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιβάλλεται φόρος 2 τοῖς ο]ο ἐπὶ τῶν ἐνιαυσίων καθαρῶν κερδῶν τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν, τῶν διανεμομένων εἰς τοὺς μετόχους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσολογισμῶν αὐτῶν, πληρονόμος ἐντὸς 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τούτων, ὑποβαλλομένων ἐντὸς τῶν πρώτων 8 ἡμερῶν τῷ Ὑπουργῷ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις ἐν περιπτώσει μὴ ἐκδόσεως τοιούτου, ὀρίζει τὸ εἰκαζόμενον κέρδος καὶ ἐνάγει τὴν ἐταιρίαν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων εἰς λογοδοσίαν. Ἐπὶ ἀνωνύμων ἐταιριῶν ἐγκατεστημένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἐχουσῶν πρακτορεῖα ἐν Ἑλλάδι, ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῶν καθαρῶν κερδῶν τῶν πρακτορείων, δημοσιευόντων τούτων ἢ ἐγχειριζόντων τῇ διοικητικῇ ἀρχῇ τὸν ἀνήκοντα ἰσολογισμὸν ἐπὶ τῇ προμνησθείσῃ συνεπείᾳ τῆς ἐλλείψεως.

θ) Νόμος ΧΚΑ' τῆς 21 Ἰουνίου 1877.—Ἐπεκτείνει τὰς ὀριζόμενας ὑπὸ τοῦ λογιστικοῦ νόμου προπληρωμὰς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς πρόκειται δαπάνη διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν δικῶν τοῦ δημοσίου, τὴν βεβαίωσιν τῶν φόρων καὶ τὴν μεταφορὰν ὑποδίκων, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μὴ ὑπερβαῖν τὸ προπληρονώμενον ποσὸν τὰς δρ. 3000.

ι) Νόμος ΧΚΒ' τῆς 21 Ἰουνίου 1877.—Χορηγεῖ ἀναπληρωτικὴν πίστωση δρ. 8000, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὴν βεβαίωσιν τῶν δεκάτων.

ια) Νόμος ΧΚΓ' τῆς 21 Ἰουνίου 1877.—Ἐπιτρέπει τῷ Ὑπουργῷ τῆς Δικαιοσύνης, ἵνα εἰς εἰδικὰς καὶ δεδικαιολογημένας περιστάσεις ἐγκρίνῃ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς ὁδοιπορίας τῶν ἀνακριτικῶν καὶ ἄλλων δικαστικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἰατρῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν δαπανῶν, ἀγωγίων ἢ ναύλων, καὶ ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἀποδείξεων τῶν ληπτῶρων κατὰ πάς διατάξεις τοῦ λογιστικοῦ νόμου. Τροποποιῦνται οὕτως αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῆς ποινικῆς διατιμῆσεως τοῦ 1834.

ιβ) Νόμος ΧΚΔ' τῆς 22 Ἰουνίου 1877.—Διοργανίζει οὗτος ἐκ νέου τὴν Ἐθνοφυλακὴν τοῦ Κράτους, τὰ

καθήκοντα τῆς ὁποίας κανονίζονται ὑπὸ τῶν προγενεστέρων νόμων. Ἡ ἰδιότης καὶ ἡ ἡλικία τοῦ ἔθνοφυλάκος, κατὰ τὰ μητρώα τοῦ 1876 καὶ 1877. Οἱ εἰς τὴν μεταβατικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐθνοφυλακῆς (διὰ Β. διατάγματος) καλούμενοι ἄνδρες ὀργανίζονται κατὰ δήμους, ἐπαρχίας καὶ νομοῦς, ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ ὑπηρετοῦσιν ἐν αὐτῷ ἐπὶ 3 μῆνας, ἐπιτρεπομένης τῆς παρατάσεως διὰ Β. διατάγματος. Δι' ὁμοίου ὀρίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐξ ἐκάστης ἐπαρχίας καλουμένων ἔθνοφυλάκων, συμπληρούμενος καθ' ἡλικίας, ἀπὸ τῆς νεωτέρας ἐν τῇ ἐξῆς κατὰ προτίμησιν σειρᾶ, τῶν ἀγάμων, τῶν ἀτέκνων χήρων, τῶν ἀτέκνων ἐγγάμων, τῶν μετὰ τέκνων ἐγγάμων. Εἰς τὴν μεταβατικὴν ἔθνοφυλακὴν κατὰ πρῶτον ἔρχεται ἡ ἡλικία τῶν 19 — 35 ἐτῶν ἐν περαιτέρῳ δὲ ἀνάγκῃ, διὰ Β. διατάγματος καλεῖται καὶ ἡ ἀπὸ 36 — 40 ἐτῶν ἡλικία ἐκ τῶν ἐνεργῶν ἔθνοφυλάκων, καθὼς καὶ ἡ διαθέσιμος ἔθνοφυλακὴ.

Ἐκ τῆς μεταβατικῆς ἔθνοφυλακῆς α) ἐξαιροῦνται οἱ σωματικῶς καὶ διανοητικῶς ἀνίκανοι, ὁ μονογενὴς ἢ μεγαλύτερος ὀρφανὸς πατὴρ (ἢ ἔχων τοιοῦτον τυφλὸν ἢ ἐνεκανόσου ἢ γήρατος ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν), ἐὰν ἔχη μὴτέρα ἢ ἀδελφὰς ἀγάμους, καὶ ὁ ἔχων ἀδελφὸν ὑπηρετοῦντα ἐν τῷ στρατῷ ἢ τῇ μεταβατικῇ ἔθνοφυλακῇ, λογιζομένου ἐνὸς ἐξαιρουμένου ἀντὶ ἐνὸς ὑπηρετοῦντος· β) ἀπαλλάσσονται οἱ βουλευταὶ, οἱ κληρικοὶ, οἱ μαθηταὶ τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς, τῆς ναυτικῆς καὶ τῶν ἱερατικῶν, οἱ ἀπολύτως ἀναγκαῖοι διὰ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ὑπάλληλοι (ὀριζόμενοι διὰ Β. διατάγματος), οἱ καθηγηταὶ, ὑφηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι τῶν δημοσίων καὶ τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀνεγνωρισμένων ἐκπαιδευτηρίων, πλὴν ἂν διὰ Β. Διατάγματος κηρυχθῇ ἡ προσωρινὴ παῦσις τῶν παραδόσεων, καὶ τέλος οἱ πράγματι ναυτιλλόμενοι.

Ἐντὸς 10 ἡμερῶν, διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι διαμένοντας μεταβατικοὺς ἔθνοφυλάκας, καὶ ἐντὸς 3 μηνῶν διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ καλοῦντος τὴν μεταβατικὴν ἔθνοφυλακὴν εἰς τὰ ὄπλα Β. διατάγματος, εἶναι ὑπόχρεοι ὅλοι ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὰς τάξεις, αὐτῆς ἐπὶ ποινῇ φυλακίσεως δύο μηνῶν μετὰ στερήσεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ 2 — 5 ἔτη, καὶ ἐπὶ μεσεγγυήσει τῆς ἐν Ἑλλάδι παρουσίας των.